

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Číslo 6 / prosinec 2025

LIBUŠE PLECHÁČOVÁ
70 LET PÉČE O PACIENTY

**ZAPÁLENÝ KAMNÁŘ
LUKÁŠ MOTEJL**

■ VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ – TRADICE POKRAČUJE

20 Kč

Vystoupení třídy 5.A ZŠ K. V. Raise na adventním jarmarku, foto: Roman Kunčík

Rozsvícení vánočního stromu, foto: Roman Kunčík

Bělohradské listy 6/2025 – vychází jako dvouměsíčník
25. ročník

Vydalo: Město Lázně Bělohrad, periodický tisk územního samosprávného celku

Tisk: Arpa, Kotkova 792, 544 01 Dvůr Králové nad Labem

Šéfredaktorka: Barbora Červinková, -cer-

Redakce: Lucie Hronová, -hron-, Lenka Vichnarová, -lev-

Grafické zpracování: tiskárna Arpa

E-mail: belohradske-listy@lazne-belohrad.cz | ISSN 2533-8005, ev. č. MK ČR E 10901

Vydáno: prosinec 2025

Titulní fotografie: Titulní fotografie: Vila Karluška, autor: Jaromír Zubák

Slovo starostky	4
Radnice informuje	5
Anketa	8
Stalo se	9
Slatinné lázně	10
Kultura a volný čas	12
Z knihovny	16
Tváře Bělohradska – Lukáš Motejl	18
Školy	20
Příběh úspěchu	22
Zprávy ze sousedství	24
Sport	30
Poselství faráře	34

Zima na Třetí straně, foto: Jaromír Zubák

Milí čtenáři nejen bělohradští,

konec roku má v sobě zvláštní ticho. Příroda se zpomaluje, stromy stojí již dávno bez svého listoví, země odpočívá a dny se krátí. Zdá se, že svět kolem nás se připravuje na klid a usebrání. A přesto my, lidé, v tomto čase děláme pravý opak. Zrychlujeme. Doháníme, co jsme nestihli, plánujeme, sháníme, uzavíráme. Jako bychom se báli zastavit – možná proto, že v tichu by se ozvaly naše myšlenky a otázky, které po zbytek roku potlačujeme.

A právě proto je advent tak výjimečný. Přichází tiše, bez okázalosti, ale s hlubokým poselstvím, že světlo lze najít jen tehdy, když se zastavíme a necháme ho k sobě přijít. Že z temnoty se nevychází během ani útekem, ale trpělivým čekáním, vnitřním klidem a nadějí.

Každý z nás letos možná prošel něčím, co ho proměnilo. Něco skončilo, něco nového začalo. Rok, který se chýlí ke konci, přinesl jistě chvíle radosti i ztrát, jistotu i nejistotu. Ale právě tyto proměny z nás dělají to, kým jsme. V danou chvíli nás učí vidět svět kolem sebe jinak – vnímavěji, hlouběji, s větší pokorou.

Možná právě v těch chvílích, kdy jsme měli pocit, že je tma příliš hustá, se rodilo nové světlo. Někdy se objeví v podobě dobrého slova, jindy v úsměvu neznámého člověka, v pomoci, kterou nabídneme, nebo v tichém pochopení. Světlo má mnoho podob, a někdy ho nalezneme tam, kde bychom ho dříve nehledali.

Právě adventní čas nás vybízí k zastavení a znovunalezení světla, které je často uvnitř nás. Není o spěchu ani o dokonale ozdobených oknech, ale o hledání rovnováhy a klidu. O odvaze být chvíli v tichu, o schopnosti podívat se zpátky a poděkovat i za to, co nebylo snadné. A také o víře, že i po nejdelší noci přichází ráno.

V Lázních Bělohradě se adventní čas každoročně otevírá rozsvícením vánočního stromu na náměstí. Je to chvíle, kdy se velká spousta lidí setká u stromčku a společně čeká na světlo – příslib naděje. Když se rozzáří první žárovky, jako by se rozsvítilo i něco v nás. Lidé se usmívají, zdraví se, zpomalí krok a pohlédnou si do očí. Město se na chvíli nadechne jinak, klidněji, s pocitem sounáležitosti. V tu chvíli k sobě máme blíž, a i v zimním chladu je cítit hřejivost, která spojuje.

Přeji nám všem, aby letošní Vánoce byly především o světle. Nejen o tom, které se třpytí na stromech a výlohách, ale o tom, které hřeje zevnitř – v srdcích, ve vztazích, v obyčejných chvílích, kdy si uvědomíme, že život má smysl právě ve své křehkosti.

Ať v našem Bělohradě i v novém roce zůstane světlo lidskosti, porozumění a odvahy. Ať dokážeme vidět krásu i tam, kde ji svět přehlíží. Ať se naučíme zpomalit, vnímat a být jen tak jeden pro druhého.

S přáním klidného adventu, požehnaných Vánoc a světla, které vás provede nejen Štědrým večerem, ale i novým rokem...

Alena Kuželová, vaše starostka

autorka linorytu: Eva Francová

Výsledky ankety mezi občany města

Do ankety, která měla zjistit názory občanů na kvalitu života ve městě, se zapojilo 703 respondentů. Všem, kteří dotazník vyplnili, srdečně děkujeme – vaše odpovědi jsou pro nás velmi cenné. Výsledky budou sloužit jako podklad pro tvorbu rozpočtu a plánování investičních akcí, stejně tak jako východisko pro přípravu strategického plánu města.

Při zveřejnění ankety došlo k drobné chybě ve formuláři – ve dvou případech se objevilo slovo „důležitost“ namísto „spokojenost“ a chyběla také informace o tom, kam vyplněný dotazník odevzdat. Vše bylo následně uvedeno a doplněno na webových stránkách města, aby se mohli občané bez obtíží zapojit.

Respondenti hodnotili jednotlivé oblasti života podle důležitosti a zároveň vyjadřovali spokojenost známkou jako ve škole – tedy 1 znamená velmi spokojen, 5 nespokojen. Za nejdůležitější oblasti života ve městě občané považují především zdravotnictví, pocit bezpečí, kulturu a společenské akce, čistotu a údržbu zeleně a stav komunikací a parkování. Největší spokojenost občané vyjádřili se sociálními službami, mateřskou školou, čistotou města a prací úřadu. Naopak nejnižší spokojenost zazněla v oblasti zdravotnictví, dopravní infrastruktury, volnočasových aktivit a kultury.

Celkově občané hodnotí život ve městě průměrnou známkou 2,43 a celkovou spokojenost se životem známkou 2,27, což lze považovat za pozitivní výsledek s prostorem pro další zlepšování.

Město si váží všech podnětů a názorů občanů, které v anketě zaznely.

-AK-

Oblasti života	důležitost – počet hlasů	spokojenost – průměr
úřad a služby města	100	2,29
práce úřadu (ochota, vstřícnost atd.)	98	2,12
komunikace města (zpravodaj, web atd.)	43	2,47
veřejný prostor a služby	79	2,56
čistota a údržba zeleně	131	2,11
chodníky, komunikace, parkování	128	2,89
odpadové hospodářství	92	2,38
sociální služby	48	2,37
zdravotnictví	277	3,2
základní škola	102	2,23
mateřská škola	44	2,08
sociální služby (pečovatelská služba)	31	2,00
dům s pečovatelskou službou	14	2,11
volnočasové aktivity	51	2,66
kultura a společenské akce	177	2,67
sport a podpora spolků	96	2,27
aktivity pro děti a mládež	66	2,49
život ve městě celkově	115	2,43
pocit bezpečí	220	2,37
celková spokojenost se životem	93	2,27
celkový počet dotazníků:	703	

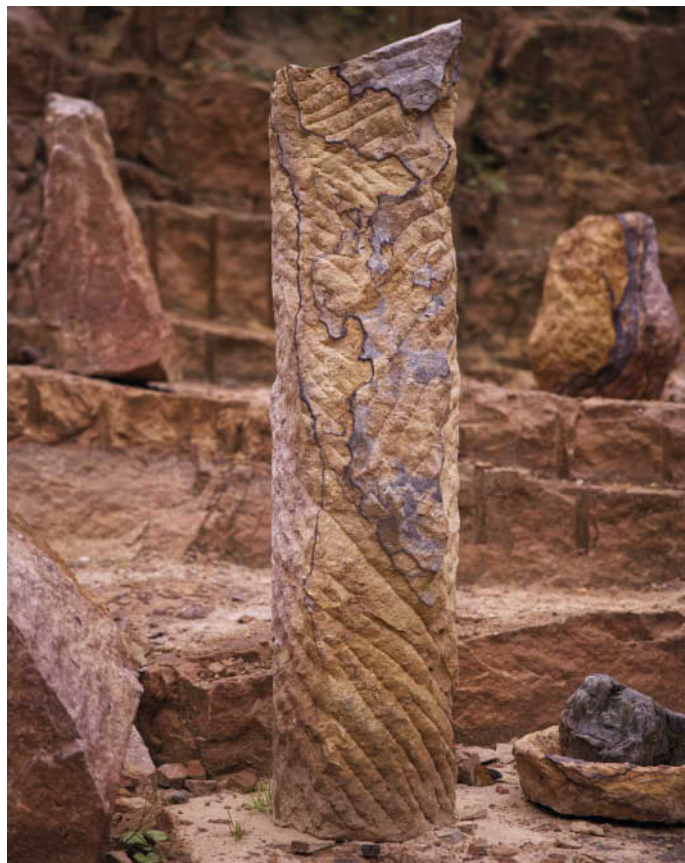
Dar Lázní Bělohradu k 800. výročí města Hradec Králové

V sobotu 1. listopadu 2025 proběhlo v budově Muzea východních Čech slavnostní otevření výstavy věnované oslavám 800 let města Hradec Králové. V rámci společného projektu Ráj králové darovala města Královéhradeckého kraje Hradci Králové symbolické dary, které vyjadřují jejich vzájemné propojení a úctu k historii i současnosti regionu.

Město Lázně Bělohrad věnovalo menhir z bělohradského pískovce, těženého v lomu pana Žočka, jehož tradice sahá až do roku 1657. Tento kámen je v evropském měřítku unikátní svým teplým zbarvením, které mu dodává vysoký obsah železa. Menhir symbolizuje geologické i kulturní propojení Lázní Bělohradu a Hradce Králové – dvou míst spjatých krajinou i historií, stojících na pomezí Podkrkonoší a Polabí. Je vyjádřením pevných kořenů minulosti, žijoucí současnosti i naděje do budoucnosti, kterou obě města sdílejí.

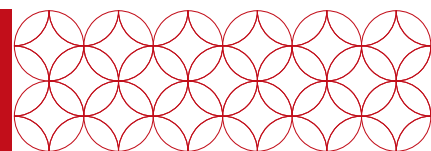
Více o kamenolomu v Lázních Bělohradě najdete na str. 22

-AK-, foto: Roman Kunčík

Omluva

V minulém čísle se v článku Promenádní koncerty: malé historické ohlédnutí na straně 14 vloudila drobná nepřesnost. Správné znění věty ve třetím odstavci je: „V témže roce se poblíž ležící původní obora nákladem 8 000 zlatých proměnila v šedesátihektarový lázeňský park.“ Autor článku se čtenářům omlouvá za chybu a děkuje za jejich laskavé pochopení.

Co by měli podnikatelé vědět o odpadech?

Živnostníci nesmí ukládat odpad ze své podnikatelské činnosti do běžných černých popelnic na směsný komunální odpad, do kontejnerů na tříděný odpad určených pro obyvatele města ani jej vozit na sběrný dvůr. Takové jednání je v rozporu se zákonem a znamenalo by zneužití systému, který je hrazen z místních poplatků občanů.

Odpad z podnikání musí být likvidován v souladu se zákonem o odpadech. Město Lázně Bělohrad nabízí podnikatelům možnost uzavřít smlouvu na odkládání různých druhů tříděného odpadu, které pak mohou předávat ve sběrném dvoře. Pro směsný komunální odpad je nutné uzavřít samostatnou smlouvu s odpadovou společností.

Kdo je původcem odpadu a jaké jsou jeho povinnosti?

Podle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, je původcem odpadu každý, při jehož činnosti vzniká odpad – tedy nejen velké firmy, ale i živnostníci, s. r. o., malé obchody, účetní, kadeřnice, lékařské ordinace, restaurace, kavárny nebo řemeslníci (instalatéři, zedníci, podlaháři apod.). Původce odpadu je povinen:

- **Třídít odpad** – soustřeďovat jednotlivé druhy odděleně.
- **Zabezpečit odpad** – chránit ho před odcizením a znehodnocením.
- **Zajistit třídění i pro zákazníky** – pokud provozovna umožňuje odkládání odpadu fyzickým osobám, musí být dostupná místa pro papír, plast, sklo, kovy a bioodpad.
- **Uzavřít smlouvu** – před prvním předáním odpadu musí mít podnikatel písemnou smlouvu s oprávněnou firmou nebo obcí.
- **Prokázat předání odpadu** – při kontrole doložit, že odpad byl předán v odpovídajícím množství.

Jak naložit s odpadem z podnikání?

- 1. Vlastní odpadová firma:** Podnikatel si může vybrat odpadovou společnost podle svých potřeb – zvolí si rozsah služeb i cenu. Tato společnost mu vystaví doklady o převzetí odpadu. Zároveň má podnikatel povinnost vést průběžnou evidenci, a to zvláště pro každý druh odpadu a pro každou provozovnu, kde odpad vzniká.
- 2. Zapojení do obecního systému:** Živnostník se může zapojit do obecního systému na základě písemné smlouvy s městem, a to v rozsahu, který město umožňuje. Za tuto službu platí úhradu stanovenou městem. V rámci systému podnikatel odpad vytrídí a vybrané druhy (např. papír, plast, sklo, kovy) odevzdává na sběrný dvůr. Pokud předává tyto odpady městu, nemusí vést průběžnou evidenci ani plnit ohlašovací povinnosti – vše je zajištěno v rámci obecního systému.
- 3. Kombinace obou variant:** Pokud podnikateli vznikají i jiné druhy odpadu, které obecní systém nepřijímá, musí jejich likvidaci zajistit prostřednictvím specializované odpadové firmy nebo zařízení určeného k nakládání s odpady. U nebezpečných odpadů platí navíc zvláštní pravidla stanovená zákonem – jejich sběr, evidence a předání podléhají přísnějším požadavkům.

PRODUKCE PODNIKOVÉHO ODPADU V ČR V TUNÁCH

Zdroj: LUX – PTZ, s. r. o.

Kontroly a sankce

Dodržování povinností při nakládání s odpady kontrolují pracovníci obecních úřadů, úřadů obcí s rozšířenou působností a Česká inspekce životního prostředí. Za porušení pravidel mohou být uloženy pokuty až v řádech milionů korun.

Obecní úřady mají právo ověřovat, zda podnikatelé využívají obecní systém na základě platné písemné smlouvy a zda mají zajištěno řádné předání odpadu v souladu se zákonem.

Pracovníci úřadu i obsluha sběrného dvora se dostávají do nepříjemné situace, kdy musí podnikatele opakovaně upozorňovat, že odpad, který odevzdávají, nepochází z běžné domácnosti, ale z jejich podnikání. Věříme, že i v oblasti nakládání s odpady budou podnikatelé jednat zodpovědně a s respektem k pravidlům, která chrání systém určený pro občany města. Férový přístup je základem dobrého soužití.

Město Lázně Bělohrad nabízí podnikatelům jednoduché řešení – možnost uzavřít smlouvu na tříděné odpady, které pak mohou legálně odevzdávat ve sběrném dvoře. Sepsání smlouvy zabere jen pár minut a vzorový dokument najdete na webových stránkách města v sekci **Město – Odpadové hospodářství**.

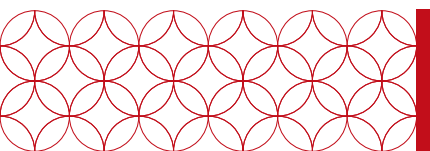
Jitka Břeská, MěÚ Lázně Bělohrad

TV signál

Vážení občané, děkujeme vám za spolupráci na základě výzvy MěÚ Lázně Bělohrad při řešení problémů s rušením televizního signálu. Potíže se podařilo odstranit a příjem TV signálu v nahlášených lokalitách by nyní měl být opět v pořádku. Pokud se i nadále potýkáte s rušením televizního signálu, obraťte se prosím na Český telekomunikační úřad (ČTÚ), jenž je příslušným orgánem pro řešení těchto závad.

- tel. č.: 224 004 111
- e-mail: podatelna@ctu.gov.cz
- elektronický formulář: <https://ctu.gov.cz/oznameni-o-rusení>

MěÚ

Podzimní přehled městských investic

I když se letošní podzim nese spíše ve znamení příprav než velkých stavebních událostí, investiční agenda města nezhaltuje. V prosinci bude zastupitelstvo schvalovat rozpočet na rok 2026, a tak se řada projektů nachází ve fázi plánování, žádosti o dotace či rozpočtových návrhů.

V Dolní Nové Vsi se blíží dokončení rozsáhlých úprav komunikací, přeložky vodovodu a výstavby chodníků. Komunikace bude uvedena do předčasného provozu dne 14. prosince, s upozorněním, že řidiči nadále projíždějí stavbou. Dokončení prací na chodnících je plánováno na květen 2026. Do návrhu rozpočtu na rok 2026 je zároveň zařazena výstavba chodníku v Zámecké ulici, která by měla navázat na postupné zlepšování pěší infrastruktury ve městě.

Město zároveň připravuje vyhlášení výběrového řízení na dodavatele parkoviště u hasičské zbrojnice, které bude sloužit i návštěvníkům Bělohradské sýpky. Práce by měly proběhnout v první polovině roku 2026. V oblasti veřejného osvětlení chystáme podklady pro získání podpory na druhou etapu soustavy, zatímco na fotovoltaickou elektrárnu pro ZŠ K. V. Raise už byla žádost o dotaci podána. Stejně tak město usiluje o dotaci na dvě nová vozidla – jedno pro pečovatelskou službu, druhé pro městský úřad.

V případě schválení investice do rozpočtu na rok 2026 bude pořízen nový hasicí přívěs pro JSDH Lázně Bělohrad, na který je již přislíbena dotace ve výši 750 tisíc korun. Projekt rekonstrukce Památníku K. V. Raise a revitalizace zámeckého parku zatím nebyl dotačně podpořen, a realizace se proto odkládá.

–cer–

Stav Fričova muzea: průzkum odhalil poruchy, řešení se připravuje

Na základě odborného průzkumu byly na nosné konstrukci budovy Fričova muzea zaznamenány závažné statické poruchy. Projevují se poklesem zdiva, který je doprovázen trhlinami přes celý jeho profil. Ocelové stropní konstrukce vykazují silnou korozi, části krovu a podlahy podkroví jsou navíc poškozeny dřevokaznými houbami.

Přestože jsou vady rozsáhlé, v tuto chvíli nepředstavují bezpečnostní riziko pro stabilitu objektu a nevyžadují okamžitá opatření. Koncepce stavební obnovy počítá s řešením založení stavby, posouzením zbytkové únosnosti ocelových prvků stropu a postupnou sanací zjištěných poruch. Návrh oprav bude projednán a odsouhlasen s orgánem památkové péče.

Milan Kluz, –cer–
ilustrační foto: Jaromír Zubák

Pomozte nám obnovit Raisovu chatu na Zvičíně

Zvičina je místo, které svými kouzelnými výhledy zanechává stopu v srdci každého návštěvníka. Neodmyslitelně k ní patří Raisova chata – symbol vzpomínek na dětství, mládí i významné životní okamžiky. Právě zde mnozí z nás prožili svatby, promoce či narozeninové oslavy, na které se nezapomíná.

Je však pravdou, že čas se u chaty zastavil. Opravy byly dlouhá léta minimální, a proto dnes budova působí opotřebovaně. Objekt patřil Klubu českých turistů, který neměl dostatek prostředků na rozsáhlejší rekonstrukci. V letošním roce se obec Třebihošť, jejíž je Zvičina součástí, dohodla s Klubem českých turistů a odkoupila téměř polovinu chaty i přilehlé pozemky. Společným cílem je postupně dát stavbě nový život.

Už letos jsme nechali zpracovat studii rekonstrukce a připravujeme zadání pro projektovou dokumentaci. Uvědomujeme si, že náklady přesahují možnosti obce i turistů, proto plánujeme práce rozdělit do etap, hledat dotační a sponzorské zdroje a zároveň oslovit vás, kteří máte Zvičinu v srdci. Pokud můžete, prosíme, podpořte sbírku na obnovu Raisovy chaty. Za každý příspěvek srdečně děkujeme. Příspěvt lze na transparentní účet 2902835241/2010 nebo přímo v chatě do zapečetěné kasičky na baru.

Do konce roku vznikne webová stránka www.trebihost.cz/zvicina, kde najdete aktuální informace o průběhu rekonstrukce i zveřejněnou studii. Zároveň zde představíme pravidla pro prezentaci dárců přímo v budově – například dary nad 5 tisíc Kč budou připomenuty rytinou na skleněných dveřích či nápisem na zdi. Konkrétní podoba bude ještě upřesněna.

S vděčností a vírou v šťastnou budoucnost Raisovy chaty na Zvičíně obec Třebihošť a Klub českých turistů

Architektonická studie: Ing. arch. Martin Pour
a Ing. arch. Michal Šubrt

Jaké vánoční tradice dodržujete?

Tentokrát jsme se zeptali zastupitelů a pracovníků městského úřadu, jaké zvyky dodávají svátečním chvílím jedinečnou atmosféru právě u nich doma.

Martin Zívr, tajemník

Na Štědrý den společně zdobíme stromek, k obědu voní hrachová polévka, která k Vánocům neodmyslitelně patří, a večer si dopřáváme klobásu, řízek a bramborový salát. Pod talíř vkládáme šupinu pro štěstí a těsně před večeří lijeme olovo a s napětím sledujeme, jaké tvary se nám vytvoří. Na vodní hladině se pak pomalu kolébají lodičky ze skořápek, zatímco rozkrojené jablko odhalí hvězdu, která prý přináší zdraví a naději.

Pavel Šubr, zastupitel

Na Štědrý den máme tradičně k obědu peciválky se sirohem a k večeři rybí polévku a řízek z kapra a klobásu s bramborovým salátem. Po večeři posloucháme koledy, pod stromečkem rozbalujeme dárky a sledujeme novou televizní pohádku. Tradicí je i odpolední procházka spojená s návštěvou hřbitova a rozsvícení svíček.

Andrea Kulháňková, kulturní referentka

Před Vánoci pečeme cukroví, spoustu vánoček pro rodinu, zdobíme perníčky i stromeček. Na Štědrý den dodržujeme půst, jdeme na krátkou procházku a u večeře se snažíme nevstávat od stolu, také krájíme jablko. Díváme se na pohádky a filmy, které se každoročně objevují v televizi, a jakoukoliv změnu v programu špatně snášíme – i to by se dalo u nás označit za „tradicí“, stejně jako rodinná setkání.

Jitka Břeská, referentka odpadového hospodářství

Tuto požehnanou dobu se snažíme přežít a užít si ji v klidu a radosti. Ráda pečú cukroví a perníčky, kterými obdarovávám své přátele i rodinu. Věřím, že kousek voňavého perníku přinese do jejich domovů kapku vánočního kouzla.

Alena Kuželová, starostka

V naší rodině mají Vánoce trochu jinou podobu – propojují české i ukrajinské tradice mých prarodičů, babičky a dědy Kaminských. Uchovávám je jako milou vzpomínku na ně. K obědu proto máme jen hrachovou polévku a k večeři vařím ukrajinský boršč z červené řepy s malými „oušky“ plněnými houbami. Až poté přichází česká klasika – bramborový salát a ryba.

Pavla Štěpánková, zastupitelka

Naší štědrovečerní tradicí je obědová polévka u babičky a houbový kuba jako svačina u mamky. Doma na stole vedle tradičního salátu nenajdeme kapra, dáváme přednost vinné klobáse, řízku nebo kousku lososa. Cukroví příliš nejíme, perníčky ale musíme hlavně kvůli dceři péct, k nim vyzkouším nějaký nový druh. Stromeček zdobíme společně, abychom nalákali a pozvali Ježíška. Ráda střídám barvy ozdob na něm, letos bude dominovat lahově zelená.

–hron–, foto: Jitka Břeská

POZVÁNKA NA VÁNOČNÍ BAZAR PRO DOBROU VĚC

Dokážete si představit neutuchající bolest a únavu, která doprovází každou zcela běžnou činnost, jako je navlékání ponožek či pochování malého syna? Nemluvě o stálých zánětech, trvalých problémech se spánkem, nemožnosti soustředit se a dalších potížích, kterými trpí náš soused, kamarád, kolega, spolužák Petr Hynčica z Chotče. Všechny popsané problémy a mnohé další jsou důsledkem Petrova onemocnění, způsobeného chronickými infekcemi, boreliózou, bartonellou, EBV virózou. V Česku není pro Petra po více než tříletém boji s nemocí už žádná možnost komplexní léčby. Tu poskytuje zahraniční klinika, na kterou nemá rodina v důsledku trvalé pracovní neschopnosti Petra peníze.

Zveme vás na charitativní bazar, jehož výtěžek bude věnován na Petrovu zahraniční léčbu. Přijďte v sobotu 13. 12 od 9.00 do 15.00 do společenského sálu na městském úřadě podpořit dobrou věc a zároveň si užít příjemnou předvánoční atmosféru. Na místě najdete nové dárkové předměty, jako jsou dřevěné dekorace, květiny nebo malované porcelán,

který ozdobila přímo Petrova partnerka Lenka. Radost udělá pečlivě vybrané oblečení z druhé ruky či zachovalé knihy. Pro ty, kteří by chtěli přispět i jinou formou, bude připravena možnost dobrovolného finančního příspěvku. Těšit se můžete na drobné občerstvení i aktivity pro zabavení dětí. Každý nákup i příspěvek pomůže. Děkujeme, že s námi v předvánočním čase myslíte i na ty, kteří to teď potřebují nejvíce.

–lev–, foto: Lenka Šecová

Listopad

■ 1. listopadu 1925

Během bělohradské pouťové neděle řádili v Horní Nové Vsi zloději. „Od pana Vojtěcha Harticha č. p. 122 odnesli zimní kabát, pečené maso a koláče, u pana Ladislava Josefa č. p. 40 vytrhli vzadu ve světničce okno a vzali též koláče, sekanou pečení, máslo a nějaké starší šaty. Téže noci zamýšleli se vloupati též k panu Antonínu Portychovi č. p. 16, ale byli vyrušeni sousedem panem Jaroslavem Čeřovským, který tři z nich honil po polích ku trati železniční, ale žádného nechytí, takže zůstali nevypátráni.“

■ 3. listopadu 1975

Byla oficiálně otevřena prodejna spotřebního družstva Jednota v tehdejší ulici 9. května, dnes T. G. Masaryka. První kupující byla paní B. K., učitelka zdejší ZDŠ, která nakoupila zboží za 25,50 Kčs. Zástupce Jednoty jí věnoval malou pozornost v podobě bonboniéry. Tržba tento první den činila 6.821,- Kčs, za celý listopad 179.000,- Kčs.

Současnou podobu obchod získal po dostavbě v roce 1997.

■ 4. listopadu 1935

Byl v Horní Nové Vsi u domu č. p. 145 nalezen mrtev Josef Erlebach, notorický pijan z Uhlířů.

Prosinec

■ 13. prosince 1905

Ve věku 75 let zemřela majitelka bělohradského velkostatku a zakladatelka zdejších lázní Anna Marie Rosalie Ferdinanda z Asseburgu rozená Kleist. Narodena 18. června 1830 v Nejdku. Po posledním rozloučení v libštátském evangelickém kostele byla pohřbena do rodinné hrobky v německém Meisdorfu.

■ 13. prosince 1935

V lokalitě „Na Koutech“ nad Horní Novou Vsí prováděl geolog zemského úřadu Voldříšek průzkum vhodnosti daného místa pro stavbu přehrady na říčce Javorce.

■ 14. prosince 1935

Se přestěhovala pošta z domu č. p. 13 na náměstí do hotelu Zátíší č. p. 58 na Třetí straně.

■ 20. prosince 1925

Konala se v hostinci u „Ježků“ vánoční nadílka pro děti z Horní Nové Vsi, kterých se sešlo asi 130. Každé dostalo vánočku, sešity, pera, tužky, marcipán, čokoládu, 2 párky a cukrovinky, které napekla manželka ředitele Libicha. Některá děvka dostala také košile, na něž věnoval 50 metrů látky továrník Vilém Kremlička. Před nadílkou školní děti sehrály divadelní hru „Zlaté kapradí“ od Jaroslava Hlouška.

Josef Klazar – MKS, foto: archiv MKS, ULB – Münster

Libuše Plecháčová pomáhá lidem už 70 let

V Lázních Bělohradě našla práci, domov i lásku

Když Libuška Plecháčová nastoupila do lázní, bylo jí 18 let. Psal se rok 1955 a právě dokončila rehabilitační školu v Brně. Kvůli práci se přestěhovala z Moravy do Podkrkonoší a začala pomáhat lidem. Teď, po 70 letech, tu sedí stále usměvavá paní, ve které nepřestala proudit moravská krev. Její ruce pomohly tisícům dětských a následně i dospělých pacientů. Všechno podle ní závisí na lidském přístupu.

Co vás přivedlo k rehabilitaci?

Původně jsem chtěla chodit na pedagogické gymnázium, ale tehdy byla jiná doba. Naši měli obchod, takže i když jsem měla samé jedničky, nepřijali mě. Moje kamarádka měla jednu čtyřku, ale její maminka byla údernice, takže se dostala.

Já šla místo toho studovat rehabilitaci. Tenkrát to nikdo neznal, ani pan ředitel nevěděl, o co přesně se jedná. Ale říkali, že mě to bude bavit, protože je tam hodně pohybu.

Když jsem školu v Brně dokončila, dostala jsem umístěnku do Hradce Králové, odkud mě poslali do Lázní Bělohradu. Nastoupila jsem 1. července 1955 a od té doby jsem tady.

Vzpomínáte si na první den v lázních?

Měla jsem na sobě žluté vlněné šaty, to si pamatuji. U krku byly šikmé a měly keramické knoflíčky. Vzala si mě na starost nějaká starší kolegyně a rovnou mě postavila přímo v těch krásných šatech k parafínu. No mně z toho bylo úplně nanic. *(Směje se nad první vzpomínkou na lázně paní Plecháčová – pozn. autora.)*

Naštěstí hned vedle byla kancelář a tam to viděla jedna paní, která jí vynadala a poslala mě pro pracovní úbor. Šaty se nezníčily, nosila jsem je ještě dlouho.

Jaké byly vaše začátky, co jste měla na starosti?

Začínala jsem na dětském oddělení jako fyzioterapeutka, tehdy to byla rehabilitační pracovnice. Bylo to v budově, kde je teď ředitelství, měli jsme na starosti celkem 70 dětí. To mě bavilo, tam jsme se hodně nasmáli a užili si legraci. Dělali jsme pro děti různé soutěže a zábavné pořady. Sedělo se u ohně a pan doktor hrál na kytaru. Jezdila jsem s nimi na výlety a vedla taneční kroužek. V podstatě jsem s nimi žila, to ani jinak nešlo. Bylo to pěkné. S dětmi jsem pracovala asi 40 let, pak jsem přestoupila do slatinných lázní.

Proměnila se nějak dětská rehabilitace za tu dobu?

Přijde mi, že ty děti měly dříve větší zájem a taky odpovědnost. Braly rehabilitaci vážně, až jsem byla mnohdy udivená, jak poctivě vše dodržovaly.

Dřív to bylo velmi náročné, některé děti tady byly až rok. A návštěvy nebyly tak časté. Jednou za čtvrt roku jsme pořádali den otevřených dveří pro rodiče, aby viděli, jak s dětmi cvičíme. Teď by tu rodiče chtěli být pořád, což si myslím vede k tomu, že se děti hůře soustředí na léčbu.

Samozřejmě, vždycky se našlo některé, které bylo víc línosti-vé. Ale dělali jsme všechno pro to, aby si našlo kamarády, aby se zapojilo. Byli jsme tu pro ně, vyslechli je a měli k nim vztah.

Zůstala jste s někým ze svých pacientů v kontaktu?

Zrovna před týdnem mě tu navštívil Franta Kupsa, který nastoupil s manželkou do slatinných lázní na krátkodobý pobyt. Je to 55 let, co byl v dětské léčebně, a stále jsme v kontaktu. Vzniklo z toho přátelství na celý život.

Před lety mi řekl, že půjde na vinařskou školu, a teď je z něho inženýr. Pak mně přivezl ukázat svoji budoucí manželku. Já ho zase zvala na svoje narozeniny.

Tisíce dětí na vás vzpomínají, měla jste i vlastní rodinu?

Ano, měla, manžel Mirek byl moc hodný, život s ním byl hezký, bohužel už je to 25 let, co zemřel. Měli jsme dvě děti, dva kluky. Jeden se narodil v roce 57 a druhý v roce 61. Takže dneska už je ten starší v důchodu a ten mladší se do důchodu chystá. Pak mám čtyři vnuky a pět pravnoučat. Hodně mi pomáhá manželova sestřenice Slávinka a její manžel Mirek.

Jak jste se seznámila se svým manželem?

(Otázka paní Plecháčovou viditelně potěšila – pozn. autora.)

Byla neděle a já jsem nechtěla sedět sama v pokoji v cizím městě. Přidala jsem se k sestřám a šla s dětma na vycházku na fotbal. Stála tam parta kluků a najednou přišel takový vysoký s kšiltovkou a mrknul na mě. To bylo hezký. Pak jsem slyšela, jak se baví, a pochopila, že se vrátil z vojny.

Večer říkám kuchařce kuchařce: „Paní Farská, byla jsem s dětma na fotbale a parta kluků vítala nějakého Mirka, co přišel z vojny. Byl vysoký, měl krásné zuby a smál se na mě. Neznáte ho?“ A ona řikala, že by to mohl být Mirek Plecháč.

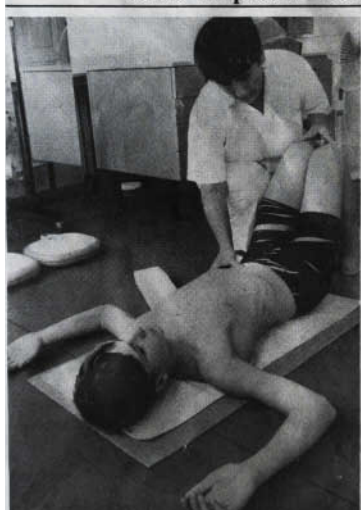
A on, Mirek, se ještě ten večer přišel zeptat k ní domů, jestli mě náhodou nezná. Tak se prý v duchu smála. „Ona se ptá v šest a on se ptá v osm.“ Takhle jsme se seznámili, dva roky spolu chodili a ve dvaceti se vzali.

V Bělohradě jste našla práci i lásku, nechyběla vám rodná Morava?

Ze začátku jsem jezdila každých 14 dní domů, ale jak jsem se seznámila s Mirkem, už to tak časté nebylo. Moraváci jsou trochu jiné národy než Češi. Bereme všechno víc zvesela a máme rádi život. Třeba jsme hodně pohostinní. Tady, když jsem přišla na návštěvu, byl na stole jeden tácek, a když se to snědlo, nic víc nebylo. To u nás neexistovalo. U nás byl stůl stále plný.

(Libuška přerušila rozhovor a vyndala malé občerstvení. O její pohostinnosti svědčí i fakt, že na své 70leté výročí působení ve firmě koupila chlebíčky všem zaměstnancům z lázní – pozn. autora.)

Středa 27. prosince 1995

Ke každodenní činnosti v dětské léčebně Anenských slatinných lázní patří i dechová gymnastika, kterou provádí s pacienty Libuše Plecháčová. Ve vánočním čase však léčebna osiřela, děti se vrátí zpět až 3. ledna. Foto: RADKA ŠEPSOVÁ

Zmínka o paní Plecháčové v novinách z r. 1995

Pracuje tady s vámi ještě někdo z tehdejších kolegů?

Už ne. Od té doby se toho hodně změnilo. Zažila jsem tady hodně doktorů, kteří už tu nejsou. Ale mám tady stále Věrušku Bičišťovou, velice se kamarádíme. Spolu jsme pracovaly několik let u dětí, takže se známe dobře. I jejího syna Luboška jsem znala už jako malé děčko. *(Vzpomíná paní Plecháčová na současného generálního ředitele lázní – pozn. autora.)*

Co je pro vaši práci nejdůležitější?

Dobrý přístup k dětem, k lidem, mít k nim vztah. Snažit se pochopit jejich postižení a pomoci jim nejen po stránce cvičební, ale i duševní.

S manželem Mirkem

Není pro vás práce v tomto věku náročná?

Myslím, že mě vlastně drží. Musím se každé ráno vypravit, barvím si vlasy, chodím na kosmetiku, na pedikúru. Prostě se udržuju, abych trochu vypadala.

Na Moravě už je z vás v 88 letech stařenka. A to já nechci slyšet. *(Čelo paní Plecháčové se při té představě svraštilo. Vrásky jsou ale jediným důkazem jejího vysokého věku. Jinak je Libuška od pohledu vitální, upravená s lehkým líčením a manikúrou – pozn. autora.)*

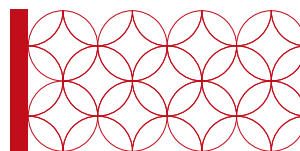
Byla chvíle, kdy jste chtěla z lázní odejít?

Zatím ne. Až budu sama cítit, že to nezvládnu, tak toho nechám. Jsem ráda mezi lidmi. Vnuk Liborek mi vřdycky říká, „babičko, já tě dám do knihy rekordů“.

V Lázních Bělohradě, a. s., je paní Libuše Plecháčová rekordmankou. Děkujeme jí tímto za rozhovor a přejeme hodně zdraví.

Veronika Jirmanová

foto: Pavel Hamar, archiv Libuše Plecháčové

BEAT BRTEWSKI + HOSTÉ charitativní vánoční besídka

Srdečně vás zveme na vánoční besídku zdejší hudební kapely Beat Brtewski, kterou doprovodí i místní dětský sbor. Speciálně pro tuto příležitost zazní vánoční písně, koledy i autorská tvorba kapely. Můžete se těšit na další hudební hosty a na charitativní tombolu, jejíž výnos poputuje na podporu organizace Domeček plný koleček.

Účinkují: 18:00 Petr Brousil & Sejkory, 19:30 Beat Brtewski s dětským sborem, 21:00 Klára Sára, dámy a panové

Sobota 13. 12. 2025 od 18:00
Bělohradská sýpka
Vstupné 150 Kč v předprodeji, 200 Kč na místě

VÁNOČNÍ MELODIE BEZ HRANIC adventní koncert

Mezinárodní adventní a vánoční melodie, které spojují kultury i srdce.

Účinkují: Carpe Musicam voce feminea, Jana Stehr, Barbora Bouchnerová, Kateřina Vachušková

Sobota 13. 12. 2025 od 18:00
Kostel Všech svatých
Vstupné zdarma

VÁNOČNÍ KONCERT soubor Musica Bohemica

Oslavou vánočního času a narozením Ježíška vzniklo v historii mnoho písní a skladeb.

Můžete se těšit na výběr známých i méně známých vánočních melodií, například na Vánoční písně z barokních kancionálů, Vánoční zpěvy Staré Evropy, Lidovou mši vánoční či známé české a moravské lidové písně v ojedinělých interpretacích souboru Musica Bohemica pod vedením Jaroslava Krčka.

Slovem provází umělecký vedoucí Jaroslav Krček. Program bude s přestávkou.

Sobota 20. 12. 2025 od 18:00
Bělohradská sýpka
Vstupné 200 Kč v předprodeji, 250 Kč na místě

ŽIVÝ BETLÉM divadelní představení

Před Fričovým muzeem se odehraje známý biblický příběh o zrození dítěte v netradičním pojetí. Autorské divadlo si pro vás připravil BOS (Bertoldův ochotnický spolek).

Neděle 21. 12. 2025 od 15:00, od 17:00
Fričovo muzeum
Vstup zdarma

Na začátek roku jsme pro vás připravili...

12. 1. 2026	TAJEMNÉ PŘÍBĚHY DLOUHÝCH VEČERŮ
17. 1. 2026	MYSLIVECKÝ PLES
31. 1. 2026	MASOPUST
14. 2. 2026	MĚSTSKÝ PLES

-MKS-

Fotosoutěž

Výherkyní fotosoutěže o svatomartinské menu se stala paní Kateřina Kalousová, jejíž vítěznou fotografií s radostí zveřejňujeme a srdečně jí gratulujeme. „Bažantnice je krásná za každého počasí, chodíme tam rádi na procházky. Děkuje za možnost se zúčastnit soutěže. Večeře byla výborná,“ uvedla k soutěži výherkyně.

Festival demokracie

Na víkend předcházející 17. listopadu připravilo MKS pro návštěvníky pestrý program v Bělohradské sýpce. Již v pátek vystoupila oblíbená písničkářka, multiinstrumentalistka a skladatelka RADŮZA. O její oblibě v Bělohradě i okolí svědčí to, že vstupenky na tento koncert byly vyprodány již pár dní po zveřejnění.

RADŮZA předvedla neuvěřitelný výkon, ve kterém zazněly její známé skladby a šansony jako např. Dědek s cibulí, Jednou to pomine či Cestou do Jenkovic, ale i nové písně. Koncert byl pestrý nejen žánrově, ale i díky osobnosti samotné zpěvačky, která prokládala své vystoupení tragikomickými historkami ze svého života. Celý koncert nakonec trval bezmála dvě hodiny, a publikum tak odcházelo nadšené i dojaté zároveň.

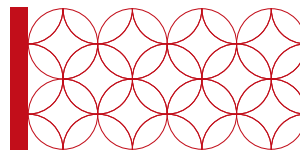
Sobotní večer patřil besedě s politikem Ivanem Bartošem, kterého si k nám pozval renomovaný novinář Martin Fendrych. Ivan Bartoš zde před plným sálem reflektoval změny, které se odehrály po roce 89. Otevřel složité témata, která rezonují společností, např. jak se bránit moci, kterou ovládli populisté a extremisté.

Vyvrcholením festivalu byl nedělní koncert kapely Svatopluk s frontmanem Rosťou Tvrdíkem, která svým hudebním pojetím připomíná odkaz disidenta Sváti Karáska.

Veškeré akce byly z pohledu návštěvnosti více než úspěšné.

Andrea Kulhánková - MKS
foto: Roman Kunčík, René Vitvar

První společná vernisáž Gallery Czech Art a Bělohradské sýpky přinesla spojení fantazie, světla a skla

V sobotu 1. listopadu 2025 ožila nově zrekonstruovaná historická budova Bělohradské sýpky první vernisáží, která vznikla ve spolupráci s pražskou galerií současného českého umění „Gallery Czech Art“. Slavnostní večer přivedl do nově otevřeného kulturního centra tři výrazné osobnosti českého výtvarného umění – malířku a ilustrátorku Barboru Dohnalovou a sklářské mistry Lucii a Pavla Havelkovy.

Tento krásný večer byl nejen významnou uměleckou akcí v obnovených prostorách budovy postavené v roce 1791, ale také zahájením dlouhodobé spolupráce mezi Bělohradskou sýpkou a „Gallery Czech Art“. Společným cílem obou institucí je pravidelně uvádět významné představitele současného českého umění a nabídnout tak návštěvníkům nejen z Podkrkonoší pestrý a lákavý kulturní program a možnost udělat si radost zakoupením krásného uměleckého díla.

„Jsme nesmírně rádi, že jsme společně s Leošem Vrbatou našli společnou vizi, jakým směrem by se galerie v Bělohradské sýpce měla ubírat. Věříme, že naše spolupráce bude dlouhodobá, mimochodem již máme připraven výstavní program na roky 2026 a 2027. Pokud jde o výstavu „PŘÍBĚHY“ Barbory Dohnalové a Lucie a Pavla Havelkových, máme nejen od samotných autorů, ale skoro od stovky návštěvníků, kteří vernisáž navštívili, nesmírně milou a pozitivní odezvu,“ uvedl kurátor výstavy „PŘÍBĚHY“ Ondřej Zemina z „Gallery Czech Art“.

„S Bělohradskou sýpkou máme velké plány a věříme, že se stane místem, kam budou lidé přicházet nejen za uměním, ale i za zážitkem a inspirací. Naše spolupráce s Gallery Czech Art otevírá cestu k dlouhodobému propojení regionu s českou výtvarnou scénou,“ dodal majitel Bělohradské sýpky, Leoš Vrbata.

Barbora Dohnalová – malířka a ilustrátorka

Její tvorba propojuje realismus s jemnou ilustrativní symbolikou a výraznou prací se světlem. Inspiraci čerpá z krajiny, architektury i literatury, v posledních letech stále častěji zobrazuje lidskou postavu.

Lucie Havelková – sklářka

Spolu s manželem Pavlem založila ateliér „Havi Art Glass“. Ve své práci využívá různé techniky broušení, pískování či trhání skla, které jí umožňují vytvářet osobité a hravé objekty.

Pavel Havelka – sklářský mistr

Zkušenosti získal v řadě sklářských provozů, dnes tvoří v ateliéru Havi Art Glass. Jeho díla spojují precizní řemeslo s osobitým citem a jsou zastoupena v českých i zahraničních sbírkách.

Výstava „PŘÍBĚHY“ přináší dialog tří umělců, jejichž tvorba se vzájemně skvěle doplňuje a rozvíjí. Realismus a jemná symbolika v obrazech Barbory Dohnalové se přirozeně propojují s průzračnou hmotou a světelnou poezií děl Lucie a Pavla Havelkových.

Vernisáž v Bělohradské sýpce tak nebyla jen kulturní událostí, ale i symbolickým začátkem nové kapitoly uměleckého života v Lázních Bělohradě a zároveň počátkem dlouhodobé spolupráce mezi Bělohradskou sýpkou a Gallery Czech Art. Výstava, v rámci které si můžete veškerá vystavená díla zakoupit, potrvá do 9. ledna 2026 a je přístupná vždy od středy do neděle v době od 10 do 19 hodin.

Radek Šmíd, foto: Honza Švorc

Mozart: Requiem

Svědky jedinečného hudebního zážitku se stali posluchači koncertního provedení jednoho z nejvýznamnějších děl klasické hudby – Requiem d moll od W. A. Mozarta – pod vedením dirigenta Jaroslava Moravce. Koncert se uskutečnil v kostele Věch svatých v sobotu 18. 10. 2025.

MKS, foto: Josef Klazar

Kalendář 2026: Raisův ilustrátor Adolf Kašpar

Vážení čtenáři,

jistě jste si již u prodejců všimli nových kalendářů města Lázně Bělohrad a zřejmě i zaznamenali jejich netradiční podobu. Kalendář sestavený z výběru ilustrací Adolfa Kašpara k dílům spisovatele Karla V. Raisa je jedním z našich příspěvků k připomenutí 100. výročí úmrtí tohoto našeho slavného rodáka (* 4. ledna 1859 1859, † 8. července 1926).

Adolfa Kašpara k ilustrování Raisových děl získal Jan Vilím, předseda České grafické unie, pod kterou spisovatelovy knihy vycházely. Jako první z této spolupráce vyšel v prosinci roku 1923 román Zapadlí vlastenci. Luxusně pojatá kniha na větším kvartovém formátu v plátěné vazbě s reprodukcemi ilustrací na tuhém papíru se stala vyhledávaným vánočním dárkem a brzy byl výtisk rozebrán. Po tomto úspěchu měla Unie pochopitelně zájem na pokračování započaté spolupráce a vyšla velkoryse vstříc přípravám ilustrací k románu Západ. V roce 1924 vypravila na Hlinecko podnikový automobil, aby mohl Karel V. Rais seznámit Adolfa Kašpara s prostředím jeho děje. Hotové dílo se na pultech knihkupců objevilo již v následujícím roce.

V květnu 1925 se pragovka Grafické unie s ilustrátorem Kašparem a jeho rodinou objevila v Lázních Bělohradě. Rais zde a v okolí mistrovi přibližoval dějiště románů Pantáta Bezoušek a Kalibův zločin. Kašpar si tu mimo jiné načrtl bělohradskou kotlinu se siluetou kostela a dominantní Zvičinou v pozadí,

úvodní kresbu k prvnímu zmíněnému románu. Po třech dnech společně odjeli do Harrachova a Nového Světa, místa, kde se odehrával Raisův milovaný román O ztraceném ševci. V té době již Kašpar začal připravovat ilustrace k románu Pantáta Bezoušek a na jaře 1926 vše odevzdal nakladatelství. Zde se však práce protahovaly, což Rais nesl velice hořce: „Trochu mne mrzelo, že pan dr. Tomáš odložil Bezouška až pro podzim. Byl jste tak laskav a splnil jste toužná přání a provedl jste tu velkou práci [...] Bude-li Vám, drahý mistře, možno, pěkně prosím, abyste dobrotivě pamatoval na ten Skleník a potom na mého milého Ztraceného ševčíka. Vaše obrazy jsou mi blahou odměnou za mnohaletou práci, jež při mé denní povinnosti nebyla lehká!“ Tyto řádky jsou z posledního Raisova dopisu zaslaného Kašparovi ze dne 3. dubna 1926. Pantáta Bezoušek vyšel v uvedeném roce až na podzim, tedy po spisovatelově smrti.

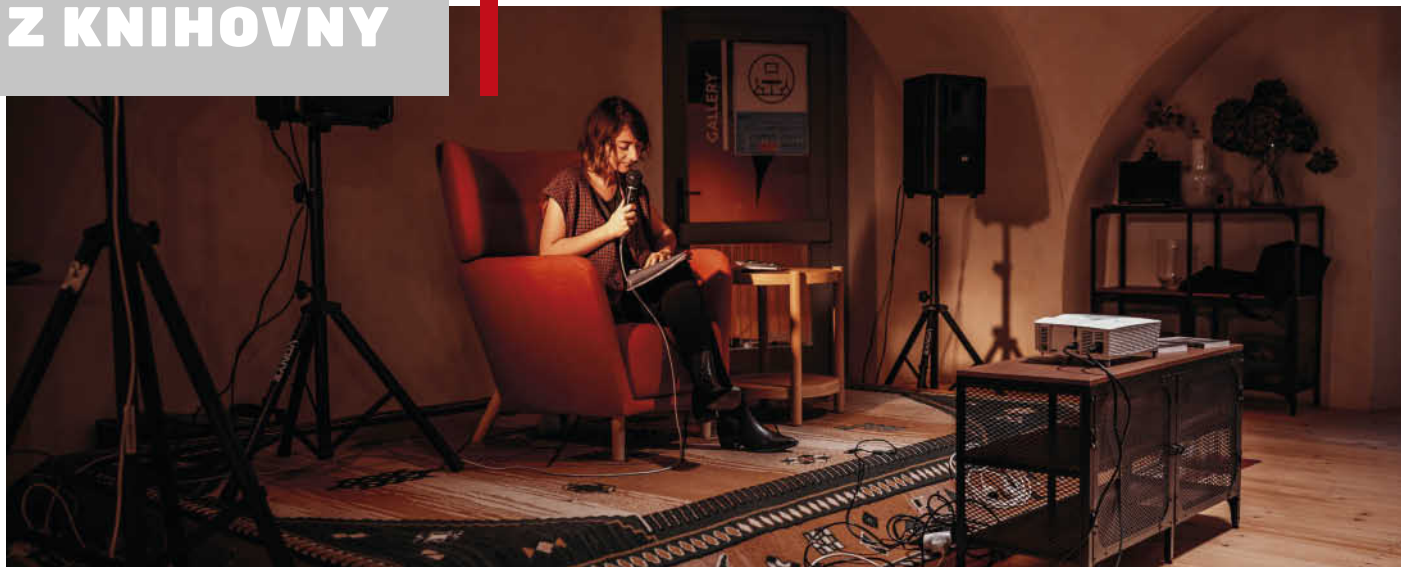
Kašpar však Raisovou smrtí v ilustrování jeho děl neustal, nejdříve svými kresbami vypravil Horské kořeny a Kalibův zločin, obě knihy vyšly v roce 1927. Nezapomněl ani na Raisova „milého Ztraceného ševčíka“, který opustil tiskárnu v roce 1929. V tomtéž roce začal plnit poslední spisovatelovo přání, ilustrování povídky Skleník (vydána v roce 1930). Zde mu opět vyšla vstříc Unie a v doprovodu jejího tehdejšího předsedy J. Schröttra odjel automobilem do Sobotky, do jejíž kulis povídku zasadil. Na naléhání Grafické unie ještě obrazově doprovodil novelu Stehle (1931) a jako poslední povídku Špačci (1933). Obrázky k povídce Paničkou již nestačil dokončit, jeho tvorbu přerušila náhlá smrt 29. června 1934.

Kalendář je k dostání v turistickém informačním centru, trafice Mája, prodejně COOPU v ulici T. G. Masaryka a v pekařství U Rýdlů za cenu 100,- Kč. Milí čtenáři, věříme, že vás vybrané ilustrace zaujmou a snad budou i inspirací k přečtení některého z Raisových děl.

V doprovodu městského kalendáře vám přejeme rok naplněný spokojeností, štěstím a vším dobrým.

Josef Klazar – MKS

ilustrace nahoře: úvodní kresba k románu
Pantáta Bezoušek, Adolf Kašpar

Knihovna žije: od houbaření po betlémy

Zdravím vás z knihovny! Doufám, že si užíváte zimních dnů a že nadcházející svátky přežijete bez přílišného shonu a stresu, nejlépe s nějakou dobrou knihou, u okna, za kterým se pomalu snáší sníh. Pokud byste si chtěli se svými ratolestmi dopřát trochu tvořivého oddechu, stavte se v pátek 19. prosince od 16:00 na adventní dílnu koláží. Tématem bude betlém. Můžete si přinést vlastní staré časopisy a tiskoviny, i na místě však bude velký výběr na tvoření.

Ohlédnutí za podzimem v knihovně

Za poslední týdny se událo opravdu mnoho. V Bělohradské sýpce jsme společně s MKS Lázně Bělohrad úspěšně zorganizovali festival literatury a knih s názvem Knižní lázeň. Zatímco loni nás zaskočilo počasí, letos nám přálo a mohli jsme si vše plně vynahradiť. Děkujeme všem věrným návštěvníkům, kteří dorazili a užili si pestrý program!

Jednou z nejzajímavějších říjnových akcí byla mykologická procházka. Naším průvodcem ve světě hub byl Vláda Sojka z projektu fermentárum.cz. Byli jsme prý jeho první skupinou, kterou vedl zcela samostatně – bez dohledu kolegů – a musím říct, že to stálo za to. Kdo se nezúčastnil, nemusí zoufat – s velkou pravděpodobností vycházku příští rok zopakujeme. Během čtyř hodin jsme prošli místní park i Bažantnici, kde jsme se učili rozpoznávat mnoho jedlých i nejedlých druhů hub. Narazili jsme na „klasiky“ jako hříby či ryzce, ale zastavili jsme se i u výtečné muchomůrky růžovky – houby, kterou sbírá jen málokdo, a přitom patří k těm nejdělnějším. Dozvěděli jsme se, že jejími poznávacími znaky jsou například rýhovaný prsten, nepřítomnost pochvy na třeni nebo růžovění pod sloupnutým kloboukem a při naříznutí třeně. A pokud si někdy nejsme jistí, na Facebooku existuje skupina Mykologická poradna (kde Vláda Sojka také pomáhá s určováním). Stačí nahrát fotografii celé houby, ideálně za denního světla venku a nejlépe v místě nálezu. Důležité jsou i detaily třeně, klobouku a lupenů, kvůli výtrusnému prachu, který může výrazně napomoci správnému určení. Dnes už má kvalitní fotoaparát téměř každý chytrý telefon, což expertům v poradně velmi usnadňuje identifikaci. Je však třeba upozornit, že na této stránce se neurčuje jedlost nalezených hub. Skvělým zdrojem informací je také web myko.cz, kde se nachází rozsáhlá databáze hub s kvalitními fotografiemi, přehled nejblížešších výstav, přednášek a další užitečné informace pro všechny houbové fanatiky a fanatičky.

Houby rostou od jara až do zimy. Na jaře jich možná nenajdete tolik jedlých, ale při procházce v lese stojí za to se občas zastavit i nad nejedlými houbami, které vás zaujmou tvarem, barvou nebo vůní. Je to fascinující svět, který často přehlídíme, pokud ho nelze rovnou hodit na pánev. V našem knihovním fondu najdete hned několik atlasů hub, knihy pro dětské čtenáře s úvodem do mykologického světa a také titul, který jsem už na tomto místě jednou představoval – Propletený život od britského mykologa Merlina Sheldrakea. Autor popisuje, jak houby fungují, co se od nich můžeme jako lidští tvorové dozvědět o propojenosti života a čím jsou tak podivné a zvláštní.

Neuvěřitelně energická byla listopadová přednáška Ondřeje Pivrnce o cestě obytnákem na východ. Dozvěděli jsme se, jak se nezbláznit v zemích jako třeba Indie a Afghánistán, když se

vám už podvacáté porouchá motor. Ondřej je vášnivým milovníkem jídla, kultury a především hudby. Specificky se považuje za fanatika prastaré islámské zhudebněné poezie qawwali, za kterou se vydal na řadu koncertů právě v těchto zemích.

A co nás čeká v roce 2026?

Rozhodl jsem se aktivity příštího roku spojit pod společné téma: péče o sebe i o druhé. Už nyní se můžete těšit na přednášky věnované duševnímu zdraví, wellness nebo třeba na ochutnávku čajů s odborným výkladem od Martina Drábka. Sledujte naše facebookové stránky, webové stránky knihovny i plakáty – ať vám nic neunikne.

14. ledna od 17:30 se s panem Ondřejem Kadou, bělohradským rodákem, vydáme do světa kryptoměn. Přednáška je určena všem, kteří se chtějí dozvědět, co to vlastně kryptoměna je, jak funguje bitcoin, jak se těží – a hlavně na co si dát pozor při investování. Internet je totiž plný nástrah a lidí, kteří to s vašimi penězi nemyslí dobře.

21. ledna v 17:30 přivítáme v knihovně Mgr. Jindřicha Čecha, známého jako Alchymista. Ve své přednášce se zaměří na bylinné směsi, jejich vliv na imunitu a různé neduhy. Dozvíte se více o jednotlivých bylinkách a součástí programu bude i ochutnávka. Srdečně zveme!

Literatura do uší: nové audioknihy

Pro všechny, kteří nemají čas na klasické čtení, dávají přednost poslechu při práci nebo jim už čtení činí potíže, mám skvělou novinku. Náš fond se rozšířil o řadu audioknih, které si můžete pohodlně vypůjčit. Zde je malá ochutnávka:

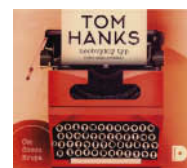
Tod Olson – Apollo 13: boj o přežití

Dokumentární příběh o třetí neúspěšné misi letu na Měsíc je ve zvukové podobě snad ještě dramatičtější než na stránkách knihy. Určeno pro větší děti i dospělé. Čte Ondřej Novák.

Tom Hanks – Neobvyklý typ

Oscarový herec Tom Hanks, známý například z legendárního Forresta Gumpa, je také spisovatelem. Jeho sbírka Neobvyklý typ nabízí sedmáct povídek, které – jak už název napovídá – překvapí svou rozmanitostí. Najdete v nich humor i melancholii, příběhy z naší planety i z těch vzdálených. Audioknihu namluvili profesionální herci.

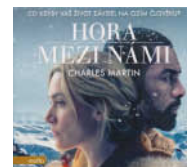
Helena Beránková – Kouzlení vše nezmění

Audiokniha nejen pro děti, protože překonávání strachů je téma, které se týká každé generace. Malá Anežka se vydává do světa víl, ale nejdříve musí prozkoumat neznámá prostředí a překonat svůj strach z nového (i trochu strašidelného). Čtou Klára Ottová, Andrea Elsnerová, Naďa Konvalinková a Jiří Lábus.

Charles Martin – Hora mezi námi

Skvělá volba na zimní večery pro milovníky katastrofických románů s psychologickou zápletkou. Charterový let novinářky a doktora, kteří se nikdy předtím nepotkali, ztroskotá v horách a začíná boj o přežití v mrazivé zimě. Najdou si cestu sami k sobě, ale i jeden k druhému? Přežijí? Čte Marek Holý.

Jan Wilda

foto: Roman Kunčík, Jan Wilda, archiv nakladatelství

Lukáš Motejl

Krabice střepů? Kamnářská výzva, kterou rád přijímám

Doufám, že profesně nevyhořím, zůstanu zapálený a budu moct ještě dlouhá léta plnohodnotně vykonávat řemeslo, neustále se v něm zdokonalovat a třeba ho i jednou někomu dál předat, říká úspěšný kamnář Lukáš Motejl z Horní Nové Vsi. Jeho práci je možné obdivovat například na zámcích v Opočně, Valticích či v Uherčicích.

Být kamnářem, to není úplně klukovský sen. Říkáte, že vás k řemeslu přivedlo vyprávění o prastrýci. Měl jste možnost ho sledovat při práci?

To bohužel ne. Veškeré informace mám tak jen z vyprávění a z několika dobových fotografií. Hodně vzpomínek mi vyprávěl děda, který svému strýci jako kluk koukal pod ruce a několik topidel spolu postavili či opravili. Mě hodně ovlivnil mistr Josef Hejral, u kterého jsem byl v učení na praxi, dále pak Vít Pešek, nestor české kamnářiny a autor odborných učebnic, a v neposlední řadě taky můj táta, kterému vděčím za pozitivní přístup k práci a pečlivost.

Můžete prosím popsat laikovi práci kamnáře? Co všechno musí umět?

Musí ovládat základní fyzikální principy šíření tepla, zásady efektivního vytápění, technologické postupy stavby, a to jak klasické, tak i moderní, mít přehled o stavebních materiálech a jejich vlastnostech. Měl by umět operativně řešit problémy,

Kachlový sporák

Státní zámek Uherčice

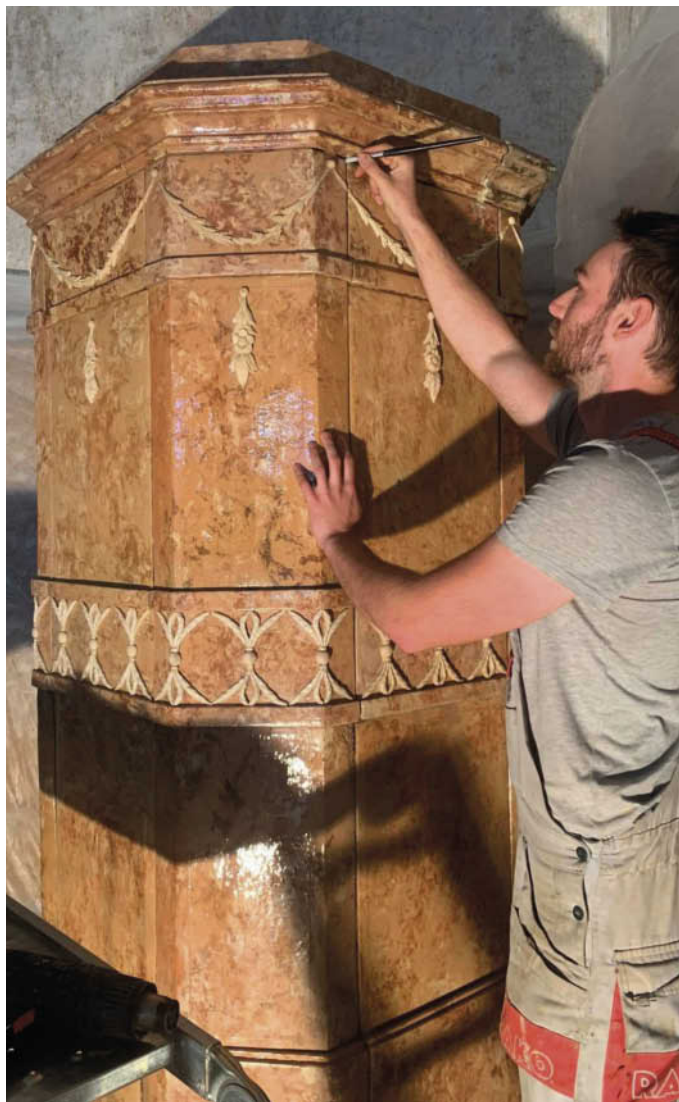
číst a interpretovat stavební výkresy a navrhovat optimální řešení pro daný objekt s ohledem na individuální technické požadavky a estetiku. Dále musí být manuálně zručný a pečlivý.

Vy zvládnete nejen práci kamnáře, ale vyučil jste se i kominíkem, děláte také revize spalinových cest. Co vás z toho baví nejvíce?

Já jsem hlavně moc rád, že je má práce rozmanitá. Dělat stejné věci dokola by mě nejspíš brzy omrzelo. Nejvíce se mi líbí, že je za mnou vidět hmatatelný výsledek, který často slouží po generace. A taky to, že nejsem stále na stejném místě a poznávám nové fajn lidi. Mou velkou vášní jsou rekonstrukce historických kachlových kamen.

Kde všude bychom mohli vámi zrekonstruovaná či nově postavená kamna vidět? Jste na některá obzvláště pyšný?

Když pomínu stovky postavených, zrekonstruovaných či opravených kamen, sporáků, krbů a pecí v rodinných domech či chalupách v Českém ráji a okolí, tak bych rád vyzdvihl státní

Zámek Opočno

zámky Valtice, Šternberk, Opočno, Uherčice nebo soukromý zámek Zdislavice. Za zmínku určitě stojí i farnost Doubravník či obecní dům ze 14. století v Nedvědicí pod hradem Pernštejnem.

Když jsem pozorovala při práci kamnáře, udivilo mě, jak důmyslná „stavba“ kachlová kamna jsou. Co je na ní to nejtěžší? A jak dlouho trvá?

Někdy bývá nejtěžší skloubit technické možnosti a požadavky zákazníka. A nezřídka to taky vázne na detailech, jako je vhodný výběr ze širokého sortimentu říms, barevného provedení glazur či reliéfu na lící straně kachlů.

Doba trvání stavby kamen záleží na jejich velikosti, použité technologii a zdobnosti opláštění. Například jednoduchý moderní krb s čistými liniemi je otázkou pár dnů. Kdežto kachlový sporák je již záležitostí dvou týdnů a třeba velká akumulční tříťunová kamna, co vytápějí pět místností a prostupují skrze strop do patra, mohou trvat i měsíc.

Jaká kamna jsou pro Podkrkonoší typická?

Nejtypičtější je kachlový dvoutroubový sporák a nejčastější barevné provedení glazury na kachelích je pomněnkově modrá s bílým falcem.

Změnilo se kamnářství od doby, kdy jste začínal – pomáhají vám nové technologie a které?

Od doby, co já jsem začal s kamnařinou, se příliš nezměnilo. Ale ještě třeba před padesáti lety stačilo ke stavbě kamen pár kusů základního ručního nářadí, které se vešlo řemeslníkovi do brašny, co si hodil přes rameno. Pak ještě potřeboval velkou nádobu, ve které si klackem namíchal kamnářskou hlínu. Dnes máme vodou chlazené stolní pily s diamantovými kotouči, vídiové vrtáky, korunkové vykrúžovaky, laser a další elektrické či aku nářadí, jež nám usnadňuje práci. A topidla jsou často vybavena automatickou regulací hoření, máme software pro navrhování a 3D vizualizaci topidel, výpočtové programy při dimenzování a optimalizaci spalinové cesty atd. Já sám v mnoha ohledech navazuji na tradici starých mistrů, které však výrazně doplňuji moderními materiály a technologickými postupy a mnohdy pracně poskládanými osobními zkušenostmi.

Více než patnáct let se zabýváte kamnařinou, vzpomenete si na nějaký úkol, který vám dal nejvíc zabrat a proč?

Vzpomínám si na torzo neorenesančních kamen na zámku Bučovice. Krásná šestiboká kamna nesená čtyřmi keramickými nohami v podobě lvů měla kolorované kachle s vyobrazením šlechticů, téměř každý kachel byl jiný. Bohužel asi 30 procent kachlů chybělo a museli jsme vyrábět keramické repliky. Naštěstí se dochovala ještě jedna podobná kamna ze stejné dílny, díky kterým bylo možné udělat potřebné otisky a vyrobit repliky pro kompletaci kamen. S drobnými pauzami to bylo v součtu asi půl roku práce.

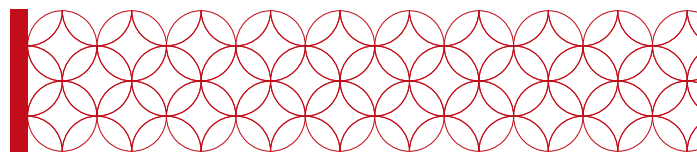
Dále si vybavuji případy, kdy jsem se ocitl na rozlehlé půdě, kde byly stovky kachlů. Pak se řeší, kolik je to vůbec kusů kamen, z jakého časového období jsou, zda jsou v kompletním stavu, případně kolik a jakých kachlů chybí. Nebo obdržím dvacet krabic „banánovek“ střepů se slovy: „Zachraňte nám je, prosím.“ Tak takové výzvy rád přijímám.

Když se podívám do fotogalerie na webu na práci Lukáše, chápu, že dokázat něco takového je nejen výzva, ale hlavně pořádný kus umu. A lépe už rozumím i kamnářskému pozdravu AŤ NÁM TÁHNOU, kterým se se mnou pan Motejl loučí.

Lenka Vichnarová
foto: archiv Lukáše Motejla

Restaurování středověkého rohového kachle

Spolek rodičů při MŠ

I nám ve Spolku se rozběhl nový školní rok a s ním plánování a aktivity spojené s naší činností. Děkujeme všem rodičům, kteří zaslali členské příspěvky. Poděkování také patří městu Lázně Bělohrad za dotaci ve výši 20 tisíc korun. Všechny finanční prostředky jsou použity na zajištění materiálu na akce (občerstvení je v rukou rodičů a školky) a dárky pro děti. Prvním nákupem pro nás byly sáčky na odměny od Mikuláše a pracovní listy od Venduly Hegerové. S jejím svolením mohly být materiály zkopírovány pro celou školku, stejně jako adventní pracovní listy a hra, kterou děti dostaly do každé třídy.

Na vánoční akademii konané 9. prosince v Bělohradské sýpce rozzářil oči dětí první dáreček – letos jsme zvolili vánočně laděnou modelínu pro rozvoj jemné motoriky a kreativity. Děti budou také dostávat společné dárky ve třídách, na část z nich Spolek přispívá finančně.

Plánujeme opět uspořádat velikonoční hravé setkání s malou odměnou, dětský den a po dohodě s MŠ příspěvek na divadlo či jinou akci pro děti. Samozřejmostí jsou také tradiční spolupráce na rozloučení s předškoláky, kdy zajišťujeme pozornosti jako poděkování pro paní učitelky a dárky odcházejícím dětem. Pokud má někdo chuť pomoci nám s přípravou akcí či má další nápady, budeme moc rádi, protože šikovných rukou a hlav není nikdy dost.

Lucie Hronová, předsedkyně Spolku rodičů a přátel Bělohradské MŠ, ilustrační foto: HelenJank, pixabay.com

Barevný podzim ve znamení akcí, projektů i soutěží na ZŠ

Podzim byl na naší škole ve znamení spousty aktivit a akcí. Během října se čtvrtáci vydali do Jičína na dopravní hřiště, prvňáčci začali pracovat v aplikaci Včelka. Na prvním stupni proběhl další projektový den „Podzim na strakaté kobyle jede“, během kterého jsme ve výuce využili listy, brambory a jiné přírodniny. Nezaháel ani žákovský parlament. Zvolení zástupci tříd zorganizovali Halloweenský průvod se soutěžími a Teplákovým denem. Žáci 2. až 5. ročníku navštívili městskou knihovnu, kde jim pan knihovník připravil zajímavý program.

V průběhu října plnilo 59 přihlášených žáků testy Logické olympiády 2025 a nevedli si vůbec špatně. Žáci druhého stupně měli možnost se zúčastnit několika dalších soutěží. V piškvorkové soutěži obsadili druhé místo, starší žáci si díky svým sportovním výkonům vybojovali postup do okresních kol turnajů malé kopané a florbalu. Do školního šachového přeboru se mohli zapojit i žáci prvního stupně. Z nejúspěšnějších šachistů se vy-

tvořil tým, který bude naši školu reprezentovat v okresním kole. Devětácti se zúčastnilo soutěže „Já už to znám, umím“ v oborech cukrář, automechanik, rybář a pivovarník.

Kromě soutěží se škola snaží zajistit žákům i preventivní programy. Šestácti se zúčastnilo programu v organizaci Život bez bariér v Nové Pace, který byl zaměřen na prevenci úrazů a pomocí lidem se zdravotním postižením. Devětácti prošli programem organizace Semiramis.

Škola také organizuje vzdělávací programy, a tak se žákům z 5. až 9. tříd naskytla možnost komunikovat v anglickém jazyce s rodilým mluvčím v programu S Neilem kolem světa.

Naše škola se přihlásila do projektu Kyberbezpečnost v Královéhradeckém kraji. Díky tomu jsme mohli zajistit školení Pravda a lež v online světě pro učitele, besedu na téma Sociální sítě pro žáky 7. ročníku a přednášku Rizika virtuální komunikace pro rodiče.

19. listopadu nebyl ve škole rozhodně klid, bubnovalo se na všechno možné, protože jsme chtěli dát hlas všem dětem, které zažívají násilí. Zapojili jsme se tak do celostátní akce Bubnovačka centra Locika.

A co nás čeká v předvánočním čase? Děti ze školní družiny si můžou se svými rodiči přijít vyrobit adventní věnec nebo svícen, zazpíváme si u rozsvěcení vánočních stromčků v Mlázovicích, v Lázních Bělohradě a u bělohradských lázní. Parlamentáci pojedou potěšit seniory do domova v Mlázovicích a pro žáky devátých tříd je připravena exkurze do Prahy. To, jak se máme chovat během krizových situací, jak je to s kyberšikanou, drogami a trestní odpovědností, se dozvíme během dnů ochrany člověka za mimořádných situací nejen od učitelů, ale i od nrap. Aleše Brendla.

Čtenáře Bělohradských listů tento článek seznamuje se životem školy. Pokud by vás zajímal i pohled samotných žáků, můžete si na webových stránkách školy přečíst několik čísel školního časopisu, který vydávají mladí žurnalisté ze 4. a 5. třídy.

Lidmila Grohová, Štěpánka Beránková, foto: archiv školy

Ocenění NEJLEPŠÍ ABSOLVENT 2024/25 pro studenty SŠGS

Během slunečného listopadového sobotního dopoledne se v reprezentativních prostorách Kaiserštejnského paláce v Praze uskutečnilo slavnostní předávání prestižního ocenění **NEJLEPŠÍ ABSOLVENT školního roku 2024/25**.

Mezi oceněnými byli i studenti **Střední školy gastronomie a služeb**, a to jak ze střediska **Nová Paka**, tak i ze střediska **Lázně Bělohrad**, kteří se svými výjimečnými výsledky zařadili mezi špičku odborného školství v České republice.

O úvodní slovo se postaral prezident Hospodářské komory ČR Mgr. Zdeněk Zajíček, který ve svém úvodním projevu zdůraznil důležitost řemesel v moderní společnosti a vyzval mladé odborníky k dalšímu vzdělávání v době rychlého technologického vývoje.

Z rukou prezidenta Hospodářské komory ČR **Mgr. Zdeňka Zajíčka** osobně převzalo ocenění šest absolventů naší školy (sedmý se bohužel z důvodu nemoci musel omluvit):

- **Lukáš Zeman, Anna Halová, Radek Pilař** – obor **cukrář**
- **Vítek Hobza** – obor **truhlář**
- **Lukáš Vagay, Ondřej Vaníček** – obor **kuchař-číšník**
- **Dominik Malý** – obor **sladovnick-pivovarník** (omluven)

V rámci slavnostního ceremoniálu byla oceněna nejen individuální úspěšnost studentů, ale také kvalita odborné přípravy naší školy. **SŠGS** obdržela **čestné uznání Hospodářské komory ČR** za vysokou úroveň odborného vzdělávání svých absolventů. Do letošního ročníku se zapojilo **37 škol z celé České republiky**, které nominovaly studenty ve **48 oborech**. Celkem bylo přihlášeno rekordních **378 absolventů**, což svědčí o rostoucím významu odborného vzdělávání.

Gratulujeme všem oceněným a děkujeme za skvělou reprezentaci školy!

Ladislava Kocourková

Vzdělávání žáků SŠGS v Lázních Bělohradě

Výukové středisko teoretické i praktické výuky žáků SŠGS v Lázních Bělohradě je v provozu již čtvrtým rokem. Škola v tomto lázeňském městě získala další prostory pro realizaci vzdělávání budoucích kuchařů a cukrářů. Svoje zázemí zde našli i žáci denního nástavbového studia oboru podnikání. Vedení školy v průběhu čtyř let postupně za provozu budovu rekonstruuje tak, že v současné době spatřují světlo světa poslední projektové dokumentace na sociální zařízení, výměnu topných těles

a společenskou místnost při sportovní hale. Právě sportovní hala svými kapacitními možnostmi umožňuje výrazně zkvalitnit výuku tělesné výchovy a zároveň přináší i další příležitosti pro komerční využití sportovními kluby z lázeňského mikroregionu. Budova doznala ve svém interiéru množství změn, které slouží ku prospěchu vzdělávacího procesu. V suterénu se nachází prostory pro praktické vyučování oborů kuchař-číšník, cukrář a od 1. 1. 2026 se bude moci škola pochlubit i vlastním minipivovarem, kde si budou své teoretické znalosti ověřovat v praxi budoucí pivovarníci-sladovníci.

Zisk budovy v Lázních Bělohradě měl pro novopackou SŠGS zcela zásadní význam i z hlediska možnosti náboru většího počtu žáků, neboť budova v Nové Pace by současné kapacitě obsazenosti již nepostačovala a škola by musela v několika oborech žáky odmítat.

V rámci vzdělávacího programu se žáci účastní odborných praxí, workshopů a školení, které jsou zaměřeny na kvalitu služeb, komunikaci s klientem a profesionální vystupování. Budova v Lázních Bělohradě poskytuje ideální podmínky pro propojení teorie s praxí – žáci se podílejí na přípravě pokrmů, obsluze hostů, výrobě cukrářského sortimentu a v neposlední řadě budou také expedovat i zlatavý mok. Tímto způsobem si žáci upevňují znalosti získané ve škole a zároveň se učí týmové spolupráci. Škola tak naplňuje svůj vzdělávací cíl – vychovávat odborníky, kteří jsou schopni obstát v konkurenčním prostředí gastronomie a služeb.

Petr Ježek, zástupce ředitele

Vánoční trhy v Nové Pace: 24. ročník plný inspirace a atmosféry

Po několika zdařilých akcích v Lázních Bělohradě, kde se prezentovali především žáci a zaměstnanci místního střediska, tentokrát srdečně zveme přátele školy i širokou bělohradskou veřejnost do Nové Paky na 24. ročník populární akce, která se koná ve dnech **10. a 11. prosince 2025, vždy od 8:30 do 17:00 hodin v budově školy a na Masarykově náměstí**. Přijďte si užít atmosféru blížících se Vánoc. Čeká na vás originální pohádková výstava, zhlédnete expozici prezentující výsledky práce jednotlivých oborů žáků z obou středisek, chybět nebude ani pestrá nabídka produktů školy a jejích sociálních partnerů, kulturní program s prezentací oboru krejčí a další novinky. Před budovou školy v tradičních stáncích i v odborné učebně stolničení „Švejk“ bude pro návštěvníky připraveno také bohaté občerstvení. Najděte si čas a přijďte načerpat tu pravou předvánoční atmosféru, získáte inspiraci pro vlastní přípravu vánočních oslav a rozhodně nebudete litovat.

*Za kolektiv pedagogů a žáků SŠGS Mgr. Petr Jaroš,
foto: archiv školy*

Z Podkrkonoší až na kraj světa

Už jste letos slyšeli koledu Půjdem spolu do Betléma? Nebojte se, nebudeme ji společně zpívat. Raději se vydáme do nenápadné budovy na Dolní Nové Vsi, kde sídlí společnost AMADEA. Ta je největším výrobcem dřevěných betlémů v Evropě a vyváží je i dál, třeba do Japonska či do Austrálie.

Tak jak to často bývá, byla na začátku náhoda. Zakladatel firmy, která se narodila v roce 2002, Martin Portych, přiznává, že měl vždycky problém s autoritami. Zběhl ze studia pedagogické fakulty, protože si nedovedl představit, že by se svou svobodomyslnou náturou mohl učit. Po deseti letech, kdy pomáhal v podnikání se stavebním materiálem svému tchánovi, založil s kamarádem Láďou Šádkem firmu AMADEA, jež se měla zabývat reklamou. Na veletrhu technologií v Norimberku však viděli úplně něco nového – laser pro gravírování a řezání. Laser koupili, dali do sklepa a přemýšleli o tom, že s ním budou vypalovat loga místo tradičního potisku. To se však moc neuchytilo, bylo to drahé, zakázky se nehrnuly. Tak zkusili využít laser na řezání dřeva, začali vyrábět malá přání a následně ozdobičky. Martin Portych s úsměvem říká, že se dodnes s manželkou dohadují, čím to byl vlastně nápad. Ať je to, jak je to, drobné ozdoby řezané laserem bylo novum, které firmě v roce 2002 otevřelo dveře do světa. A to doslova dokončil, protože byla v Evropě první, kdo tuto technologii k výrobě dřevěných ozdob začal průmyslovým způsobem používat. V současné době je v nabídce zhruba 70 000 aktivních polo-

Na výrobě betlémů se výrazně podílejí zdravotně znevýhodnění pracovníci z chráněné dílny

Interiér prodejny v Praze

žek, které jsou v AMADEE schopni vyrobit. Kromě zmíněných betlémů je to celá řada dalších výrobků ze dřeva, zdaleka nejen vánočních. Vedle ozdob, dekorací, šperků či módních doplňků vznikají v dílnách společnosti například také nože, lampy, dřevěné nádoby či květinové truhlíky.

Bez šikovných rukou to nejde

V AMADEE moc dobře vědí, že jen skvělé technologie nestačí a ke vzniku kvalitního výrobku je potřeba poměrně značný podíl ruční práce. Martin Portych s hrdostí říká, že šikovných a přemýšlivých lidí má okolo sebe ve třech provozovnách v Bělohradě, Ostroměři a Bílé Třemešné na sto čtyřicet a že by bez nich firma nebyla zdaleka tak úspěšná. Zároveň s obdivem hovoří o zapojení zdravotně znevýhodněných lidí do výroby v chráněné dílně, jejichž doménou je výroba betlémů. „Dělají ty nejpreciznější práce, a navíc mají trpělivost, kterou my ostatní ztratíme už po třetím šroubku,“ vysvětluje. Mottem společnosti je „Stvořeno pro radost“, což znamená v tomto případě nejen to, že výrobek udělá radost někomu, kdo si ho koupí, ale i těm handicapovaným, kteří ho vyrábějí, protože se tak zapojují do běžného života.

Za úspěchem jdou krůček po krůčku

Jak se stane původně malá firma největším výrobcem dřevěných betlémů v Evropě, a ještě se stále rozrůstá? „Šlo to všechno prostě krůček po krůčku. Trvalo nám mnoho let, než jsme se vše naučili správně dělat a vyladili všechny technologické postupy. Kvalita materiálu a provedení jsou pro nás zásadní a zákazníci to umějí ocenit,“ vysvětluje Martin Portych. Firma vystavovala každý rok na největším vánočním veletrhu v Evropě – ChristmasWorld v německém Frankfurtu – a díky tomu ji kontaktovali zákazníci z různých zemí celého světa. Později, když otevřela vlastní síť obchodů v Praze a v Českém Krumlově, ji zase velmi často oslovovali turisté, kteří obchod

Možností, jak si v době adventu vyzdobit domov, nabízí AMADEA opravdu mnoho

navštívili a chtěli výrobky prodávat ve svých domovských zemích, buď samostatně, nebo formou franšizinku. „Několikrát šlo i o exotické destinace jako Salvador, Chile, Nikaragua,“ doplňuje Martin Portych. Koncept obchodů se zahraničními návštěvníky tak líbil, že firmě nabízeli své prostory ve Vídni či v Miláně.

Betlémů, které v AMADEE vyrábějí, je několik set druhů. Dodávají je především pro německý, rakouský, italský a slovenský trh. Hodně jich zůstává i v Čechách. „A je docela vtipné, že si lidé jedou koupit betlém například do Drážďan, Vídne nebo Norimberku na vánoční trhy, a on je přitom z Podkrkonoší,“ vypráví Martin Portych. Vkus českých a zahraničních zákazníků se přitom liší. Tak například Italové a Španělé kupují skládací betlémy, Latinská Amerika pořizuje výrobky s jezulátkem, Italové, Španělé, Francouzi, zákazníci z Latinské Ameriky a ti od nás na východ vybírají barevnější věci, Němci, Rakušané, Severoevropané zase preferují spíše přírodní produkty. Domácí kupující jsou svým výběrem nejbližší Němcům a Rakušanům.

Zajímá mě, jak dlouho trvá vytvořit jeden půlmetrový betlém. „Záleží na složitosti, ale výroba takového průměrně složitěho betlému bez figurek zabere okolo osmi hodin. Vše se dělá poctivě, ručně. Většina dílů je ze smrkového dřeva,“ popisuje Martin Portych.

Majitel firmy, která je komplexností výroby a šíří sortimentu jedinečná v Evropě a pravděpodobně i ve světě, mimo jiné i proto, že si sama obstarává úplně vše od počátečního pořízení vybrané kulatiny z lesa až po prodej konečnému zákazníkovi, žádný jiný recept na úspěch než poctivou práci nemá. A s trochou nadsázky dává tip na zvládnutí předvánočního shonu. „Když vám doma chybí kousek klidu, kupte si betlém – nic tak neutiší duši jako oslík, který se na vás pořád usmívá.“

Lenka Vichnarová, foto: archiv společnosti AMADEA

Třicet let těžby a zpracování kamene v Lázních Bělohradě

Je mi velkou ctí vyprávět vám příběh bělohradského pískovce, jehož kouzlo každý den zas a znovu objevuji. Kouzlo, kterým kamenný prostor přitahuje nejen mě, ale i všechny ostatní svým nezaměnitelným geniem loci.

Bělohradský pískovec, jak je tento unikátní přírodní kámen označován, nemá v Evropě ani ve světě obdoby. Má nezaměnitelnou barvu a kresbu a jeho historie sahá do daleké minulosti. Když se ponoříme do období třetihor, zjistíme, že tehdy získal pískovec své unikátní a jedinečné zbarvení. Bylo to dáno vulkanickou činností a krystalizací železa. V této době se vrásněním v Evropě zvedá pohoří Alp, řeky místo na jih začínají téci na sever.

Pískovec samotný však vznikl ještě dřív – před necelými 100 milióny lety v období svrchní křídly. Geologický útvar zvaný Český masív byl v té době ostrovem. A některé jeho části začaly klesat, a tím se přirozeně vytvářely sladkovodní jezerní pánve. Byly lemovány pralesy araukárií, cykasů, jinanů, sekvojí, a dokonce už i borovic. A právě v takové jezerní pánvi se vytvořil bělohradský pískovec, ze kterého je vystavěno celé lázeňské městečko. V našem městě je nejstarší použití doloženo rokem 1657, kterým je datován morový sloup na Malém náměstí. Pískovec se používal především jako místní stavební kámen a materiál pro kamenické práce při výstavbě domů a také pro sochařské využití.

Pro historii bělohradského kamenolomu bylo významné období od roku 1904, kdy zde těžbu vedl bělohradský rodák Josef Purm, a to až do konce druhé světové války, kdy byla v roce 1944 činnost lomu přerušena. Ze staveb, které v tomto období z místního pískovce vznikly, si připomeňme alespoň Fričovo muzeum v Lázních Bělohradě (1904).

Moje cesta k lomu

Jakto před třicetiletý začalo? První impuls přišel od pana inženýra Hörbeho staršího, kterému bych rád vyslovil velké poděkování. Ing. Hörbe patří lidsky i profesně mezi velké osobnosti a já jsem měl to štěstí, že byl v letech 1984–1988, během mého studia na SPŠKS v Hořicích, mým třídním učitelem. Nasměroval mě do Lázní Bělohradu, protože věděl, že se zabývám otevřenou opuštěných lomů. Díky podpoře svých rodičů a své ženy jsem mohl uskutečnit nejen otvorku bělohradského kamenolomu, ale i opravu domu v jeho sousedství.

Během třiceti let vzniklo z bělohradského pískovce v České republice i v zahraničí mnoho krásných realizací. Byl použit i na výjimečná díla, na která jsme právem hrdí. Radost nám činí model sluneční soustavy v Říčanech u Prahy, menhir darovaný městem Lázně Bělohrad městu Hradec Králové při 800. výročí první písemné zmínky o městě, pamětní kameny i sochařské realizace patrona Čech a horníků, sv. Prokopa, dále sv. Ludmily i sv. Anežky České. V roce 2011 jsme si připomněli 800. výročí narození této české princezny, jedné z nejušlechtilějších postav našich dějin. Její památku připomíná socha jak v Lázních Bělohradě, tak ve městě Solbiate Olona, které se nachází na severu Itálie v Lombardii, nedaleko Milána. V místě, kde se formovaly československé legie.

Výjimečný kámen si našel výjimečné osobnosti, které jsem měl tímto možností poznat a navázat s nimi mimořádná přátelství. Za všechny bych rád vyzdvihl velkou osobnost prof. Klementa Rejška (oblíbený vysokoškolský učitel, autor mnoha odborných publikací z oboru lesnictví, pozn. red.).

Na závěr bych rád touto cestou poděkoval všem, kteří se podíleli a podílí na těžbě bělohradského pískovce, na celkovém chodu kamenolomu, na realizaci rozmanitých výrobků a staveb.

Věřím, že skvělí lidé a radost z dobře vykonané práce nás budou provázet i nadále.

Ing. František Žoček, Ph.D., foto: Kamenolom – současnost: archiv Kamenolom Javorka, s. r. o. Kamenolom – historické foto: archiv města Lázně Bělohrad

Jak to chodí na vítání občánků

Je nedělní dopoledne 9. listopadu a letos se už počtvrté scházíme s naší partou, abychom přivítali nové občánky Lázní Bělohradu. Čeká nás milé dopoledne plné úsměvů, dětských hlásek a také pár slz dojetí.

Ve dveřích městského úřadu potkávám děti z prvního stupně základní školy, které přišly zazpívat maličkým. Hned se chystáme na rychlou zkoušku s hudebním doprovodem. Na dnešek je pozváno jedenáct rodin, čekají nás tedy více než tři hodiny práce.

„Právě jsem se narodilo,
slyšíš můj křik, maminko?
Hned jsem plenku počůralo,
říkají mi miminko...“

Tyto a další verše a písničky střídáme na obřadech v různých intervalech. Účinkující se obměňují přibližně po pěti letech, děti nám totiž odrostou. Vzpomínám na svou první skupinu, kterou jsem tehdy zároveň učila: Aničku Jiráskovou, Magdu Vítvarovou, Verču Jarošovou a Petra Novotného. Dnes už jsou dospělí a shodou okolností budeme dnes zpívat miminku jedné z nich.

Na vítací nedělní dopoledne docházím se školními dětmi od doby, kdy do funkce matrikářky nastoupila v roce 2004 Simona Černá. Plánuje termíny společně s vedením města a dětmi, rozesílá pozvánky rodinám a zařizuje vše potřebné k hladkému průběhu obřadu. U nás mají rodiče možnost prožít celý ceremoniál v soukromí své rodiny. Někdy přijde jen maminka s tatínkem a miminkem, jindy se sejde celá široká rodina.

Nezbytnou součástí vítání jsou manželé Kalkusovi, kteří celý obřad natáčejí. Klasické fotografie, které roky zajišťoval Martin Hlaváček a před ním Vladislav Rejchrt, nedávno nahradily digitální snímky od Romana Kunčíka. Obřadem zní melodie z kláves Přemka Vajdla, který nám nedávno během jedné z „pauziček“ (rozumějte čas, kdy se rodina nedostaví) vyprávěl, že vítá miminka už téměř padesát let!

Další neodmyslitelnou osobností je Eva Sálková, zástupkyně sboru pro občanské záležitosti. Přivítá rodinu a předem všechny seznámí s průběhem obřadu. A nesmím zapomenout na její pověstné žlutkové věnečky, které nám s láskou pečce na každé vítací dopoledne. Vedení města osobně každé miminko pozdraví svým projevem. Během posledních dvaceti let to byli starostové Pavel Šubr a Alena Kuželová, místostarostové Jiří Bičičtš a Jan Pavlásek.

Za ta léta spolupráce se Simonou Černou se proměnila nejen generace dětí, ale i místa, kde vítáme. Ze starého městského úřadu jsme se přesunuli do Fričova muzea – vzpomínám, jak si jedna rodina spletla místo a čekala v parku u Památníku K. V. Raise. Fričovo muzeum mělo zvláštní atmosféru a často na něj vzpomínáme. Děti tehdy měly své zázemí mezi sbírkami. Dnes vítáme v novém společenském sále městského úřadu.

Co zůstává stále stejné? Slavnostní atmosféra, dojetí a radost, když se při obřadu ozve dětské zakňourání nebo smích. Pro tenhle okamžik se na vítací nedělní dopoledne vždy těšíme.

Závěrem pro zajímavost několik čísel: letos se v našem městě narodilo třicet tři miminek. Loni to bylo historicky nejméně – pouze 21 dětí. Na opačném pólu je rok 2014, kdy přibýlo do našeho města 46 občánků.

Helena Vernerová

foto: Roman Kunčík, Martin Hlaváček, archiv autorky

Eva Sálková, Jiří Bičičtš a Simona Černá

Jedna z prvních vítacích skupinek

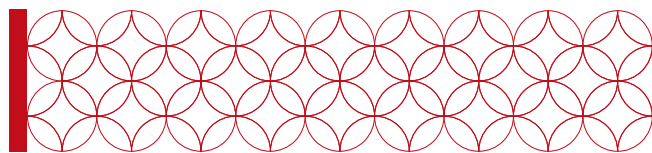
Bývalý starosta Pavel Šubr na „starém úřadě“

Za klávesami Přemysl Vajdl

Starostka Alena Kuželová

Svatojanský Újezd – rozhovor se starostou Milanem Bubnem

Svatojanský Újezd leží přibližně 4 kilometry západně od Lázní Bělohradu. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1352 v souvislosti s vysvěcením zdejšího kostela, a místní historie tak sahá více než 670 let zpět. Jak se zde žije dnes? Co se podařilo změnit a jaké má vedení plány do budoucna? O tom jsme si povídali se starostou Milanem Bubnem.

Pane starosto, jak dlouho už působíte ve funkci a co vás k ní původně přivedlo?

Do funkce mě přivedly okolnosti – nebyl nikdo, kdo by ji převzal. Jsem ve svém prvním volebním období, právě uplynuly tři roky.

Kolik obyvatel má Svatojanský Újezd dnes? Drží se počet stabilně, nebo se v posledních letech měnil? A jak to vypadá s věkem – je tu víc seniorů, nebo mladších ročníků?

V současnosti má obec přibližně 100 obyvatel, což je dlouhodobě stabilní počet. Převažují starší ročníky, dětí tu žije zhruba 10 až 12. (pozn. red.: Podle ČSÚ žilo v obci v roce 2024 celkem 106 obyvatel.)

Přemýšlí obec o tom, jak přilákat nové, zejména mladší, obyvatele? Máte v tomto směru nějaké konkrétní plány?

Uvítali bychom, kdyby se obec omladila – a do určité míry se to už děje. Zakoupili jsme jednu nemovitost, kterou plánujeme zrekonstruovat. Vzniknou zde zhruba čtyři byty k pronájmu, které by mohly oslovit nové zájemce o bydlení u nás.

Pod vaším vedením se obec výrazně proměnila – od úprav návsi, kde byly odstraněny některé stromy a vysazeny nové keře a květiny, přes vylepšení dětského hřiště, dvě nové autobusové zastávky až po novou branku ke kostelu. Celkově se podařilo oživit místa, která dříve působila zanedbaně. Na co jste osobně nejvíc hrdý? A jaké další změny kromě nových bytů máte v plánu?

Neberu to jako svůj osobní projekt, ale rád bych v nastaveném směru pokračoval. Samozřejmě mě těší, když nás někdo pochválí – třeba že zmizely staré jalovce na návsi, prostor je teď otevřenější, a až vyrostou nové keře, bude vše zase vypadat jinak. Z kmenů některých pokácených dřevin jsme nechali vyřezat sochy, vytvořili je kluci Kuželovi z Dobré Vody. Objevily se i kritické hlasy, ale to k jakémukoliv počínu patří.

V současnosti plánujeme výstavbu obecního domu na návsi, vedle hasičské nádrže. Počítáme s místností, kde se budou moci lidé pravidelně scházet – třeba o Vánocích – něco si upéct,

popovídat si. Mám v hlavě i pár dalších nápadů do budoucna, ale zatím bych si je nechal pro sebe.

Jak by měl obecní dům vypadat a s jakými náklady obec počítá?

Součástí projektu je zachování garáže pro obecní techniku. Vedle hasičárny postavíme dům s klubovnou, kuchyňkou a sociálním zázemím, venku budou tři parkovací místa. Projekt už máme hotový, výběrové řízení na dodavatele by mělo proběhnout do konce roku. Stavbu plánujeme zahájit 1. dubna 2026, potrvá zhruba deset měsíců. Náklady se odhadují na deset milionů korun, přičemž přibližně čtyři miliony by měla pokrýt dotace. Přesná čísla budeme znát po vysoutěžení zakázky.

Vedle hmatatelných projektů – je něco, co byste tady rád zlepšil po lidské stránce? Jak vnímáte sousedské vztahy?

Myslím, že sousedské vztahy nejsou špatné. Byl bych ale rád, kdyby se lidé víc potkávali – i proto jsme trochu změnili charakter tradiční akce Posezení pod lípou. Dřív to bylo hlavně chlapské setkání u piva. Chtěli jsme, aby se zapojily celé rodiny, proto teď pořádáme dětský den a myslím, že se to docela osvědčilo. Je to hlavně díky několika nadšencům, kteří se do příprav aktivně zapojují a chystají program. Taky je tu pár lidí, kteří sami přijdou, když něco dělám, a hned se zeptají, jestli nepotřebuji pomoc – to vždycky potěší.

Za rok nás čekají volby, a tak se nabízí otázka: budete o funkci starosty stát i v příštím volebním období?

Rád bych dokončil to, co jsme začali. Plány máme, a pokud budu ve funkci i v příštím období, rád na ně navážu.

Blíží se Vánoce, bude na návsi vánoční stromek? A kdo se stará o výzdobu na autobusové zastávce?

Stromek jsme koupili a zasadili vloni, bohužel se ale neujal, i když jsme ho pečlivě zalévali. Nezbyvá než pořídit nový. A o výzdobu na zastávce se celoročně stará moje žena.

Prosincové číslo našeho časopisu vyjde krátce před svátky. Co byste popřál občanům Svatojanského Újezdu a našim čtenářům?

Přeji všem hodně štěstí a zdraví – to je nejdůležitější. O všechno ostatní se už společně postaráme.

Barbora Červinková

foto: Roman Kunčík; vizualizace: Profesionálové, a. s.

Vizualizace nového obecního domu

Kostel svatého Jana Křtitele ve Svatojanském Újezdě

Kostel svatého Jana Křtitele tvoří nepřehlédnutelnou dominantu místní krajiny. Vztýčený na vrcholu kopce, je viditelný už z dálky a přirozeně přitahuje pozornost. Stojí na místě původního dřevěného svatostánku ze 14. století, který je v historických pramenech doložen již roku 1354 jako farní.

Současný neogotický kostel sv. Jana Křtitele byl vystavěn v letech 1887–1888 jako náhrada za dožitou a zchátralou dřevěnou stavbu svého předchůdce. Žalostný stav původního svatostánku celkem vtipně glosoval mlázovický kronikář František Horák: „Byl dřevěný. Později byl dán uvnitř i zvenčí do kožichu, t. j. opatřen omítkou. Strop byl z fošen, orákosován a nahozen omítkou tak, že činil dojem stropu klenutého. V letech osmdesátých min. stol. byl sešlý, že okolní hospodyně kvočna – kdákalka usadila se za oltářem na místě svěceném, by dala život potomkům.“ (Fr. Horák, Újezd Svatojanský, Žatva 55, 1935/4, s. 38.)

Oltář Panny Marie Bolestné

Realizace stavby byla svěřena bělohradskému podnikateli Antonínu Vágenknechtovi. Zakázku na mobiliář včetně hlavního oltáře získal štafír a řezbář Josef Stoklasa z Jičína. Oltářní obraz svatého Jana Křtitele je dílem bělohradského rodáka, malíře Antonína Mühla (1856–1905). Od téhož umělce pochází také oltářní obraz Všech svatých ve farním kostele v Lázních Bělohradě. Jednomanuálové varhany postavil proslulý varhanář Josef Koblí (1851–1919) z Lomnice nad Popelkou. Za zmínku jistě stojí, že v současnosti jsou to poslední varhany v bělohradské farnosti s mechanickým čerpáním vzduchu pomocí ruční páky. Nový chrám roku 1888, v neděli před svatým Havlem (13. 10. 1888), benedikoval biskupský vikář Antonín Hrubý, děkan na Pecce.

V kostele se nacházejí tři oltáře, hlavní svatého Jana Křtitele, postranní na epištolní straně Nejsvětějšího Srdce Ježíšova a na protější straně evangelijní Panny Marie Bolestné, kde socha Piety je doplněna deskovými obrazy svatých Cyrila a Metoděje.

Určitou kuriozitou je originální hodinový stroj s datací 20. 9. 1888, sice již nefunkční, ale stále umístěný na svém původním místě v půdním prostoru. Zvon zavěšený ve věži pocházející z roku 1606 o průměru 85 cm a výšce 67 cm váží cca 6 q.

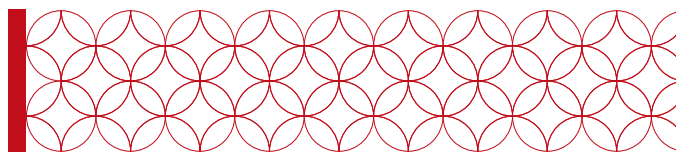
Bohoslužby se zde konají třikrát do roka: 26. prosince na svátek svatého Štěpána, na Pondělí velikonoční a poutní mše svatá ke svátku Narození Jana Křtitele. O kostel se v současnosti obětavě starají manželé Bohuničtí, za což jim patří dík.

Josef Klazar – MKS

foto: Roman Kunčík, Markus Steiner

Pozvánka

**Zpívaná vánoční mše svatá
a svatoštěpánské koledování
pátek 26. 12. 2025 od 11:00
kostel sv. Jana Křtitele**

Bělohradští mladí hasiči zazářili v okresním i krajském kole ZHVB

Podzimní sezóna Závodu hasičské všestrannosti a brannosti (ZHVB) přinesla našim nejmladším hasičům nejen výzvy, ale především radost z úspěchu. V okresním kole, které se konalo 19. října 2025 v Radimi, se bělohradská mládež utkala s početnou konkurencí a odvedla výbornou práci.

V kategorii starších si družstvo Lázně Bělohrad A vybojovalo 1. místo a s přehledem postoupilo do krajského kola. Skvěle si vedla i další bělohradská družstva: tým B obsadil 4. příčku, tým C skončil šestý a tým D uzavřel desítku nejlepších. Výborné výsledky zaznamenali také naši dorostenci. Filip Dittrich obsadil 1. místo v kategorii jednotlivců a Ondřej Chaloupka s Lukášem Baliharem, kteří soutěžili za tým Holovousy, si zajistili postup do krajského kola.

Složení družstev – okresní kolo:

- **Lázně Bělohrad A:** Karla Baliharová, Tobiáš Hons, Miroslav Klugar, Šimon Žalud, Klára Podlipná
- **Lázně Bělohrad B:** Filip Podlipný, Jindřich Ludvík, František Dytrych, Hubert Kožíšek, Vratislav Chaloupka
- **Lázně Bělohrad C:** Hermína Kožíšková, Markéta Tobiášová, Elen Klugarová, Laura Plítková, Štěpán Deus
- **Lázně Bělohrad D:** Adam Péca, Vanesa Vališová, Eliška Mezerová, Patrik Deus, Michal Čopák

Krajské kolo: další důkaz houževnatosti

Dne 9. listopadu 2025 se v Bílých Poličanech konalo krajské kolo ZHVB. Družstvo starších reprezentovalo Lázně Bělohrad s vervou a obsadilo krásné 4. místo – výsledek, který v silné krajské konkurenci zasluhuje uznání. Dorostenci z týmu Holovousy navázali na předchozí úspěch a svým výkonem si otevřeli bránu do republikového finále.

Složení družstev – krajské kolo:

- **Kategorie starší:** Karla Baliharová, Tobiáš Hons, Miroslav Klugar, Šimon Žalud, Klára Podlipná
- **Kategorie dorost:** Filip Dittrich, Ondřej Chaloupka a Lukáš Balihar

Našim mladým hasičům patří velké uznání za nasazení, bojovnost a týmového ducha, který byl patrný v každém kroku závodu. Stejně tak si zaslouží poděkování i trenéři – Stanislav Balihar, Alena Kodymová a Miroslav Klugar – za jejich vedení, podporu a trpělivost. Děkujeme za skvělou reprezentaci našeho sboru i města Lázně Bělohrad. Dorostencům přejeme hodně štěstí v republikovém kole – držíme palce!

*Za SDH Lázně Bělohrad Markéta Stárková
foto: SDH Lázně Bělohrad*

Komedius – vánoční program a novinky

Při setkání se svatým Mikulášem měly děti možnost předat mu dopis Ježíškovi a čeká nás navazující adventní akce, kde se děti dozvědí odpovědi na své dopisy. Od poloviny ledna chystáme nové tvůrčí a výtvarné dílny pro dospělé, z nichž jedna bude vhodná i pro rodiče s dětmi, jelikož bude s herničkou. Dále připravujeme další terapeutické aktivity a budeme ladit to, co už úspěšně běží, například herničku pro tatínky s dětmi, dětský klub a další.

Hernička pro veřejnost

Od minulého čísla, kdy jsme vás prvně zvali na herničku pro děti s doprovodem, jsme program nově spojili s výtvarnou činností vždy v úterý v dvouhodinovém bloku od 10 hod. do 12 hod. Pro veřejnost otevřená dětská herna má tak vždy připravený doprovodný program tvoření, většinou se sezónní tematikou. Děti i rodiče se mohou vyrábění zúčastnit nebo si jen volně hrát ve společném prostoru. V rámci herničky je

k dispozici drobné občerstvení i možnost si ohřát vlastní jídlo a také využít plně vybavené kuchyně. Jsme moc rádi, že je o herničku zájem a děti i rodiče odcházejí spokojeni.

Samotný prostor herny se zázémím si můžete pronajmout, například na narozeninovou oslavu.

Pro aktuality sledujte náš web www.komedius.cz. Na všechny akce je potřeba si rezervovat místo v rezervačním systému: komedius.rezervace.online

Monika Dlouhá, ilustrace: Prawny, pixabay.com

I letos budou skauti rozdávat Betlémské světlo

Od roku 1989 přináší Bělohradští skauti před Štědrým dnem na náměstí Betlémské světlo. Chystají se k tomu i letos. Pro mnohé je to plamínek, kterým si zapalují adventní věnec při štedrovečerní večeři jako připomínku zrození Ježíše a vyvrcholení adventního času. Děje se tak nejen v Bělohradě, ale po celé republice a za hranicemi naší vlasti. Je dobré si připomenout, co tomu předcházelo.

Začneme v dobách skutečně dávných. V jedenáctém století křesťanský svět svolával křížové výpravy k osvobození Betléma, místa Ježíšova zrození, a města Jeruzaléma, místa jeho ukřižování, v té době ovládaných tureckou mocí. Přestože výpravy nakonec neskončily velkým úspěchem, podařilo se nejprve Betlém a později i Jeruzalém osvobodit. Podle legendy slíbil jeden florentský rytíř, že z křížové výpravy přinese do svého rodného města plamínek, zapálený od věčného světla v betlémské baziлицe, což skutečně v roce 1099 učinil. Tolik legenda.

Na tuto legendu navázala v druhé polovině minulého století rakouská umělkyně Ada Brandstetterová a zajistila převoz světýlka z Betléma do Rakouska a několika dalších zemí. S myšlenkou šíření Betlémského světla pak přišla rakouská televize ORF, která organizovala sbírku pro postižené děti. V roce 1988 napadlo skautského vůdce Herberta Grünwalda zapojit do dis-

Praha hl. nádraží 23. 12. 1998. Vpravo Lubor Bajer st. s dvacet let ukrývanou střediskovou vlajkou. Za ním Oskar Teimer z Miletína

Praha hl. nádraží 23. 12. 1989. Skauti čekají na příjezd vlaku, který poprvé přiveze do republiky Betlémské světlo. Zleva Bělohradáci – Jarča Bajerová Jedličková a Jarča Bajerová, Pačáci – rodina Zívrova

tribuce světýlka skautskou organizací. K myšlence se připojil i novopacký rodák, skaut Radko Pavlovec, působící u exilového skautského oddílu ve Vídni, a pomohl dostat světýlko k nám, do tehdy Československé socialistické republiky. Díky této iniciativě převzaly před Vánoci 1989 skautské oddíly z Prahy a Nové Paky na pražském nádraží poprvé Betlémské světlo. S hrdostí dodáváme, že mezi prvními přijali světýlko i Bělohradáci, Lubor Bajer st. s dcerou Jarčou a Mirek Mečíř. Rychle se připojovali další a plamínek lásky a naděje se rozšířil po celé republice. Následovaly další země a v roce 1995 se přidala i Evropská unie. Dnes cestuje plamínek do České republiky letecky z Betléma do Vídně, odtud ho vezou rakouští skauti vlakem do Brna, kde ho převezmou jejich čeští bratři a sestry. Ti ho rozvezou po celé naší vlasti a na nádražích předávají světýlko místním skautským organizacím, aby je mohli do Štědrého dne rozdat lidem. Tak se dostane do domovů, aby připomnělo den narození Ježíška a vneslo do rodin lásku, mír a sounáležitost mezi lidmi. Bělohradští skauti budou letos šířit Betlémské světýlko 23. 12. od 7 hodin ráno do 15 hodin odpoledne na náměstí K. V. Raise. Hezké Vánoce!

*Za skautskou organizaci v Lázních Bělohradě Marek Kyzlink
foto: archiv bělohradských skautů*

V bělohradském Sokole to žije!

Možná by se mohlo na první pohled zdát, že časy, kdy se sokolovna plnila cvičenci všech generací, jsou dávno pryč, opak je však pravdou. V bělohradském Sokole to opravdu žije, a to nejen díky lidem, kteří do něj vnášejí energii, ale i díky postupné obnově prostor a pestré nabídce aktivit, které jsou určeny široké veřejnosti.

Sokolovna možná působí na první pohled stejně jako před lety, avšak ten, kdo do ní vstoupí, bude možná překvapen. Nedávno totiž prošla interiérová část výraznou proměnou, po mnoha letech se tělocvična dočkala nové výmalby, za kterou patří velký dík panu Šturmovi. Dále došlo zásluhou bratrů Knapových ke kompletní výměně toalet. V letních měsících navíc proběhlo i rozsáhlé čištění střechy, která byla i nově natřena. Na místě je tedy poděkovat všem, kteří se na těchto pracích podíleli, bez jejich ochoty a obětavosti by se podobné opravy jen těžko realizovaly. Velký dík patří také vedení Sokola Lázně Bělohrad, starostovi D. Juricovi, jednatele P. Farskému a hospodářce M. Tlapákové. Neméně důležitá je i finanční podpora města Lázně Bělohrad, bez níž by nebylo možné uskutečnit řadu oprav a modernizací. Město pravidelně přispívá na provoz i rozvoj Sokola, čehož si členové i vedení velmi váží.

Je nutné si uvědomit, že sokolovna je významná historická památka a společné zázemí nás všech. A proto stojí za to, aby se

každý člen zamyslel nad tím, jak může podle svých možností přispět k její údržbě a rozvoji, ať už účastí na brigádách, drobnou pomocí nebo podporou činnosti Sokola. Jen společným úsilím může budova dál dobře sloužit dalším generacím.

Podobně jako samotná budova, která prošla částečnou proměnou, se postupně rozvíjí i činnost jednotlivých oddílů Sokola. Maminky s malými dětmi jistě potěší nabídka cvičení, které vedou lektorky Lenka Tomsová a Lada Neradová. Paní Neradová je zkušená lektorka věnující se nejen dětskému cvičení, ale také lekcím pro maminky s dětmi, individuálním tréninkům nebo kruhovému cvičení zaměřenému primárně na ženy. To si v poslední době získává čím dál větší popularitu – a není divu, díky kruhovému cvičení člověk zlepšuje svou vytrvalost, fyzickou kondici, posiluje svaly, zlepšuje kardiovaskulární systém a s výčtem dalších benefitů bychom mohli pokračovat. Zájemci o tento druh cvičení si mohou dokonce vybrat, zda chtějí cvičit pod vedením Lady, nebo Tomáše Najmana. Ten s kruhovými tréninky v Lázních Bělohradě začal už v roce 2018. Specifikem jeho lekcí je zaměření na crossfitové prvky, k nimž využívá široké spektrum vybavení, včetně trenažérů, kettlebellů, činek, olympijských os a dalších nezbytných pomůcek.

Sokolovna však nežije jen kondičním cvičením. Pravidelně se zde scházejí také sportovci, kteří dávají přednost míčovým hrám – florbalisté a florbalistky, fotbalisté či členové oddílu národní házené. Na své si přijdou i milovnice step aerobiku.

Zapomenout však nesmíme ani na posilovnu, která je důležitou součástí bělohradského Sokola. V současné době má 60 členů. A pozor, členy nejsou pouze muži, jak by možná někdo předpokládal, dveře tu mají vždy otevřené i ženy. Zázemí posilovny se průběžně modernizuje, podle finančních možností se dokupují nové stroje. Důkazem kvalitního vybavení posilovny je například velký úspěch jednoho člena, Jakuba Meisnera, který se díky dobrým podmínkám pro trénink dokázal prosadit v kulturistických soutěžích a opakovaně se umístil na velmi pěkných příčkách.

Kromě sportovních aktivit se sokolovna stává také důležitým centrem společenského života ve městě. Každoročně se zde konají oblíbené šibřinky, které patří mezi tradiční akce s dlouholetou historií, a nechybí ani modernější formy zábavy, jako jsou diskotéky. V posledních letech si sokolovnu pronajímají i místní fotbalisté, kteří zde pořádají fotbalový večer Samovar.

Sokol Lázně Bělohrad tak zůstává místem, kde se setkávají generace, kde se nejen sportuje, ale i baví. Bělohradský Sokol není jen historická budova, ale jsou to především lidé – cvičitelé, dobrovolníci a členové, kteří svým zapojením ukazují, že heslo „tužme se“ stále platí.

Ať už přijdete do sokolovny zacvičit si, zahrát florbal, posilovat, nebo se jen pobavit s přáteli na kulturní akci, určitě ucítíte to, co lze popsat jedinou větou: v bělohradském Sokole to opravdu žije!

Kristýna Finková

Kde si zabruslit v adventním čase

Nová Paka

Bruslení pro veřejnost: sobota, neděle **8.00–9.30** a **14.30–16.00**, o svátcích navíc obvykle také **10.00–11.30**
Více na www.hokejnp.cz/zobraz.asp?p=verejne_brusleni

Hořice

Bruslení pro veřejnost: pondělí **15.00–17.30**; úterý **15.00–17.00**; čtvrtek **15.00–17.30**; pátek **15.00–17.30**, sobota **15.30–16.30**; neděle **9.30–17.30**
Více na www.horice.org/horice-do-brusli-nova-zimni-radost-pro-vsechny/d-26403

Jičín

Bruslení pro veřejnost: středa **14.30–16.00**; sobota **13.00–15.00** a **19.30–21.00**; neděle **14.00–16.00**. O svátcích mohou být časy bruslení jiné, aktuální informace na www.sport-jicin.isportsystem.cz

–lev–

Vojta Kosina válí!

„Takový talent jsme v bělohradském oddíle stolního tenisu ještě nikdy neměli,“ říká Milan Šulc, první trenér Vojty Kosiny, který nedávno zvítězil v letošním druhém republikovém bodovacím turnaji U 11 v Králově Dvoře. V konkurenci 43 žáků dokázal jako čtvrtý nasazený vyhrát a stanul tak na prvním místě celostátního žebříčku.

Nejdřív začal chodit malý Vojta Kosina do moderní herny stolního tenisu v Bažantnici jako doprovod staršího, také velmi talentovaného a úspěšného bratra Ondry. „Pokukoval po něm a postupně se osmělil a začal zkoušet hrát, to mu mohlo být tak okolo sedmi let,“ vzpomíná Milan Šulc. Podle něj brzy vynikal Vojta ve všech úderech, velmi rychle se totiž učil, a navíc si dal říct. Mimořádnost jeho talentu dokládá úsměvnou historkou, kdy malý Vojta nastoupil v oddílovém přeboru za Bělohrad proti Hořicím a postupně porazil a dost tím překvapil dva výrostky v pubertě.

A tak to pokračuje pořád dál. Vojta se nespokojí se starty za svou věkovou kategorii, ale nastupuje i ve vyšších U 13 a U 15. A ve své věkové skupině reprezentuje úspěšně Českou republiku na mezinárodních turnajích. Teď už trénují oba bratři v klubu TJ Tatran KRPA Hostinné s profesionálním trenérem Janem Šplíchaem, často však jejich příprava probíhá i v bělohradské herně.

Proč se bratrům tak daří? „Je to vedle talentu hlavně díky jejich ohromné bojovnosti, zdravé ctižádostivosti a skvělé tréninkové morálce,“ myslí si Milan Šulc. Vzpomíná přitom na to, že než oba bratry nutit trénovat, spíš je bylo potřeba od pingpongového stolu odhánět. A připomíná, že úspěšným sourozencům pomáhá skvělé rodinné zázemí, kde se dbá nejen na poctivou sportovní přípravu, ale také na dobré školní výsledky.

Gratulujeme klukům Kosinovým k dosavadním úspěchům a těšíme se na další!

-lev-, foto: archiv rodiny, Český stolní tenis

Vojta na neoficiálním ME nejmladšího žactva ve Štrasburku

Vojta Kosina – vítěz druhého republikového bodovacího turnaje U 11 v Králově Dvoře

Novoroční dobytí Byšiček již po padesáté

Ať už svítí slunce (což je však málokdy), či prší, sněží, nebo mrzne, tak se před sokolovnou prvního ledna těsně před půl jedenáctou dopolední začnou shromažďovat účastníci každoročního pochodu na Byšička. Tradice sahá k roku 1977 a míří k předsedovi lyžařského a triatlonového oddílu Jardovi Krausovi, velikému sportovnímu srdcaři, který toho roku první pochod a pak řadu dalších odstartoval. A to hezky po morav-

sky: „Včil, pome.“ Tato startovní formule se ostatně dodržuje do dnes. Ještě před startem je potřeba udělat společnou fotku a popřát si všechno nejlepší do nového roku. Ke kostelíku svatého Petra a Pavla se pak putuje přes Bažantnici, lesem Bulice se závěrečným prudším, často značně kluzkým výšlapem až na hřeben a pak po rovině ke kostelu. Většina účastníků jde, sem tam někdo běží nebo se nahoru dostane na kole. Zpátky se pak téměř všichni raději vrací po asfaltu kolem Nového dvora. Ti nejrychlejší běžci dají trasu v čase okolo dvaceti minut, jiní potřebují hodinu, ale to není důležité. Já spíš myslím vždycky, když se na Nový rok na Byšička vydávám, na pořekadlo „Jak na Nový rok, tak po celý rok“ a doufám, že pohyb ve zdraví mě díky tomu bude doprovázet celý rok. A zatím to tak vždycky bylo.

Nezbývá než pozvat všechny zájemce citací z poslední knihy Edy Čeliše, dlouholetého startéra a účastníka pochodu: „Novoroční Včil, který bude prvního ledna 2026 již po padesáté, má určité své kouzlo. Jubilejní ročník se vylepší čajem či svařákem nahoře u kostelíku.“

Tak na viděnou v 10.30 před sokolovnou.

-lev-, foto: Petr Laušman

Veronika Stříbrná

**„Je odvaha si říct o pomoc,“
říká Veronika Stříbrná,
vedoucí nového týmu centra duševního
zdraví v Jičíně**

Od října funguje v celém okrese Jičín nový tým zdravotníků a sociálních pracovníků, který přenáší podporu duševního zdraví k lidem domů. Jedná se o novou službu centra duševního zdraví (CDZ). O tom, jak tým funguje a jakou podporu nabízí, jsme si povídali s vedoucí týmu Veronikou Stříbrnou.

Kdo tvoří nový tým a v čem je služba přínosná?

Tým centra duševního zdraví tvoří sociální pracovníci, zdravotní sestry, psycholog, psychiatr a peer konzultant, který má vlastní zkušenost s duševním onemocněním. Specifické je, že za lidmi jezdíme domů nebo na jiné místo.

Jak vaše pomoc konkrétně vypadá?

Naše podpora je založena na vztahu s daným člověkem, podporu vždy přizpůsobujeme jeho potřebám. Pomáháme mu pochopit a zvládat projevy onemocnění, s nastavením medikace, při jednání na úradech, s péčí o domácnost nebo s naplněním volného času. Pokud je to možné, zapojujeme do podpory i rodinu a blízké, protože duševní onemocnění nikdy nezasahuje jen samotného člověka.

Co je podle vás na práci centra nejdůležitější?

Nejde jen o odbornou pomoc, ale hlavně o vztah založený na respektu a důvěře. Každého člověka vnímáme jako rovnocenného partnera a ve své podstatě působíme jako průvodci na

jeho cestě životem s duševním onemocněním. Cílem vždy je, aby zvládl žít samostatně, zodpovědně k sobě i k ostatním, a hlavně v prostředí, ve kterém chce, nikoliv v ústavní péči. Velmi důležitý je aspekt včasné podpory. To znamená, že pomoc je dostupná velmi rychle, a to do 48 hodin, což je při přetíženosti ambulantní psychiatrické péče klíčové.

Komu je služba určena a jak se na vás mohou lidé obrátit?

Naše služby jsou určeny lidem starším 16 let, kteří se potýkají s vážným duševním onemocněním, jako je schizofrenie, bipolární porucha či jiné vážné psychotické onemocnění. Jsou bezplatné a není potřeba doporučení lékaře.

Jak vás mohou lidé kontaktovat?

Pokud potřebují podporu pro sebe nebo pro někoho z blízkých, mohou se ozvat naší koordinátorce vstupu do služeb Barboře Mlejnkové na barbora.mlejnkova@pdz.cz nebo na 773 915 754. Každé pondělí od 13:00 do 16:00 k nám také kdokoliv může přijít bez objednání. Sídlíme na adrese: 17. listopadu 861, Jičín.

Na závěr – co byste chtěla vzkázat čtenářům?

Pokud se vy nebo někdo z vašich blízkých potýká s vážným duševním onemocněním, najděte odvahu a řekněte si o podporu. My jsme tady od toho, abychom pomohli. A dovolím si ještě poděkovat městu Jičín za finanční podporu, která umožnila rozjezd této služby.

Magdalena Plivová, foto: archiv Péče o duševní zdraví, z. s.

100

Díky štěrnosti dárců se v minulém roce vybralo téměř 11 milionů pro 14 neziskových organizací. Projekt Rozsvítíme Česko se tak zařadil mezi nejúspěšnější sbírkové projekty loňského roku.

V letošním roce se sbírka koná od 30. listopadu do 31. prosince. Rozsvícením svého světla podpoříte 15 neziskových organizací, které tu jsou pro nás vždy, když je potřeba. Patří mezi ně ALSA, Domov sv. Josefa, Dům sv. Anežky, Elpida, Nadační fond Vrba či proFem, který se věnuje obětem domácího a sexuálního násilí. Další organizace jsou s námi v posledních chvílích života a poskytují náročnou hospicovou péči v domácím prostředí. Přesný výčet podpořených organizací najdete na webu www.rozsvitmecsko.cz.

10

Češi už mnohokrát ukázali, že solidarita a soudržnost jsou jim vlastní, když jde o dobrou věc. Podaří se letos naplnit cíl organizátorů a rozsvítit 100 000 vánočních světel na mapě České republiky? Každý dar, i ten nejmenší, má smysl – rozsvítí totiž symbol naděje.

Za projektem Rozsvíťme Česko stojí tým dobrovolníků, kteří vše dělají ve svém volném čase a bez nároku na odměnu. Transparentnost sbírky zajišťuje Nadace Via, která rozvíjí filantropii v Česku už více než 28 let.

Peter Chalupianský

PODPOŘENÉ ORGANIZACE

- * Alsa * Dům pro Julii * Hospic svatého Lazara *
- * Hospicová péče sv. Kleofáše * Hospic Tempus *
- * Mobilní hospic Ondrášek * Nadační fond Příběhy *
- * Nadační fond Vrba * Polévka, která pomáhá *
- * Psí život * Sdružení Neratov * Soc. podnik Klubák *
- * SKV Praha * Ústecká komunitní nadace *

- * Alsa * Dům pro Julii * Hospic svatého Lazara *
 * Hospicová péče sv. Kleofáše * Hospic Tempus *
 * Mobilní hospic Ondrášek * Nadační fond Příběhy *
 * Nadační fond Vrba * Polévka, která pomáhá *
 * Psí život * Sdružení Neratov * Soc. podnik Klubák *
 * SKV Praha * Ústecká komunitní nadace *

www.rozsvitmecsko.cz

Maketa adventu

Slovo „advent“ znamená příchod – vlastně jsou to příchody dva. Jeden si připomínáme a můžeme ho znovu prožít: narození Ježíše. Druhý, o který prosíme při každé mši svaté, když říkáme: „Na tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste,“ jsme zatím neprožili – jeho naplnění by proměnilo naši tvář i srdce. Vstoupit do adventu znamená pootevřít dvířka věčnosti.

Možná znáte vtip o tom, jak si ropný šejk v Kuvajtu roku 1980 objedná auto. V garáži už má jaguára, ferrari i porsche, ale hledá dál. Narazí na trabanta – a dozví se, že se na něj v NDR čeká osm let. Říká si: „To musí být skvělé auto, ne jako nějaké lamborghini, které mám do půl roku v garáži.“ A hned trabanta objedná. V socialistické automobilce nastane poprask a objednávku pro šejka odešlou do čtrnácti dnů.

Ropný magnát je nadšený: „To je alespoň firma! Do čtrnácti dnů mi poslali maketu mého budoucího vozu – a dokonce i jezdí!“

I my jsme dnes v podobném ohrožení jako on – že z adventního čekání vytvoříme jen jakousi ubohou maketu. Jedno staré přísloví říká: „Ti, kdo otevírají ústa, zavírají oči.“ Cílem adventu, času očekávání, je vidět a slyšet – nikoli mluvit a nakupovat. Bdění, o kterém se často hovoří v Písmu, je pohotovost k radosti.

K této pohotovosti nám mohou pomoci dvě věci. Jednak půst – což není nic jiného než snaha udržet zdravou rovnováhu. Nenechat se strhnout k neuváženým věcem. V Bibli byl půst vyhlášován vždy, když se lidé ocitli v nebezpečí. I my dnes čelíme riziku, že pod záminkou radosti budeme nuceni přemýšlet o věcech nepodstatných, místo abychom věnovali čas svému vztahu k Bohu.

A pak je tu mlčení. Jedním z důsledků ticha je možnost svobodně se rozhodnout, zda dovolíme Bohu, aby nás obhajoval on sám. Když letos v adventu budeme méně mluvit, máme šanci nejen zaslechnout Boží hlas, ale také uvidět jeho činy.

Váš duchovní P. Řehoř

*Vlámská miniatura (autor neznámý)
z konce 15. století, zobrazující zvěstování pastýřům.
Ze sbírky muzea Getty Center, Los Angeles*

Vánoční bohoslužby v Lázních Bělohradě

**Neděle 21. prosince – 4. neděle adventní
9:00 mše svatá**

**Středa 24. prosince – Štědrý den
22:00 půlnoční mše svatá**

**Čtvrtek 25. prosince
– Slavnost Narození Páně
9:00 mše svatá**

**Pátek 26. prosince
– Svátek sv. Štěpána, prvomučedníka
9:00 mše svatá**

**Sobota 27. prosince
18:00 mše svatá**

**Neděle 28. prosince – Svátek Svaté rodiny
9:00 mše svatá**

BĚLOHRADSKÁ SÝPKA**ŠTEFÁNIKOVA 643, 507 81 LÁZNĚ BĚLOHRAD****OD 1. LISTOPADU 2025
DO 9. LEDNA 2026****GALERIE OTEVŘENA
VŽDY OD STŘEDY DO NEDĚLE
V ČASE 10:00 - 19:00 HODIN**

Pavel a Lucie Havelkovi navazují svojí tvorbou na téměř staletou sklářskou tradici ve Škrdlovicích na Vysočině. Jejich dílo, které je řazeno k tomu nejlepšímu, co současné české sklářství nabízí, je zastoupeno v mnoha významných veřejných a soukromých sbírkách v České republice i v mnoha zemích celého světa. V dílech Pavla a Lucie Havelkových se snoubí dokonalá řemeslná zručnost s jedinečným uměleckým cítěním.

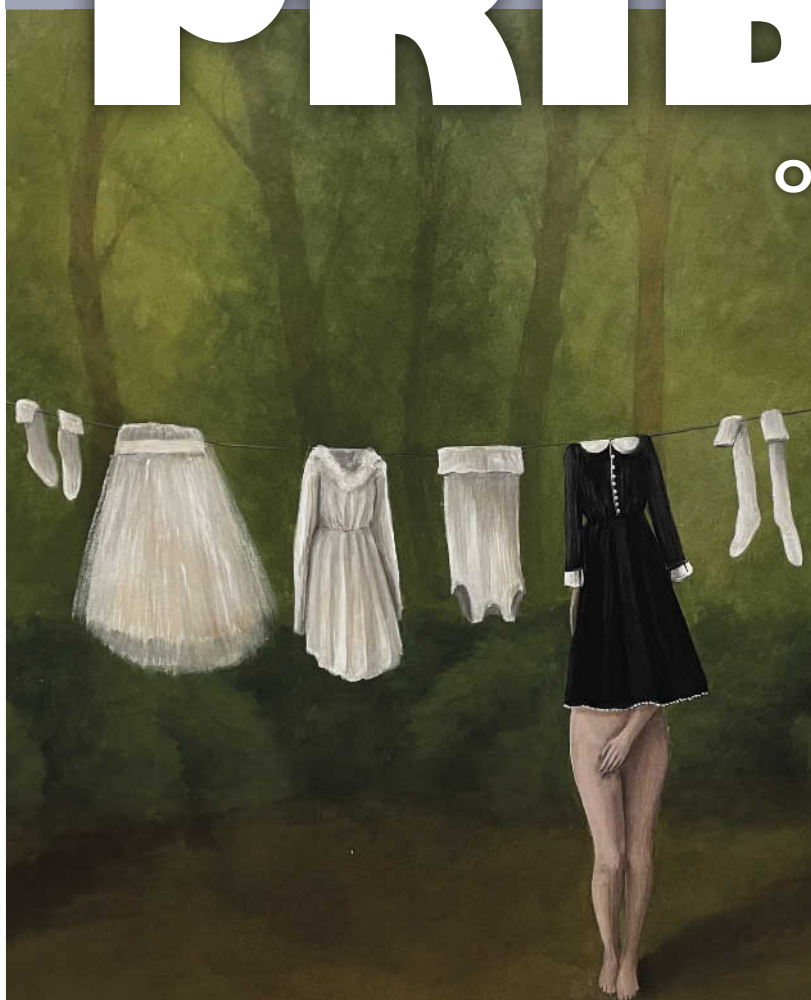
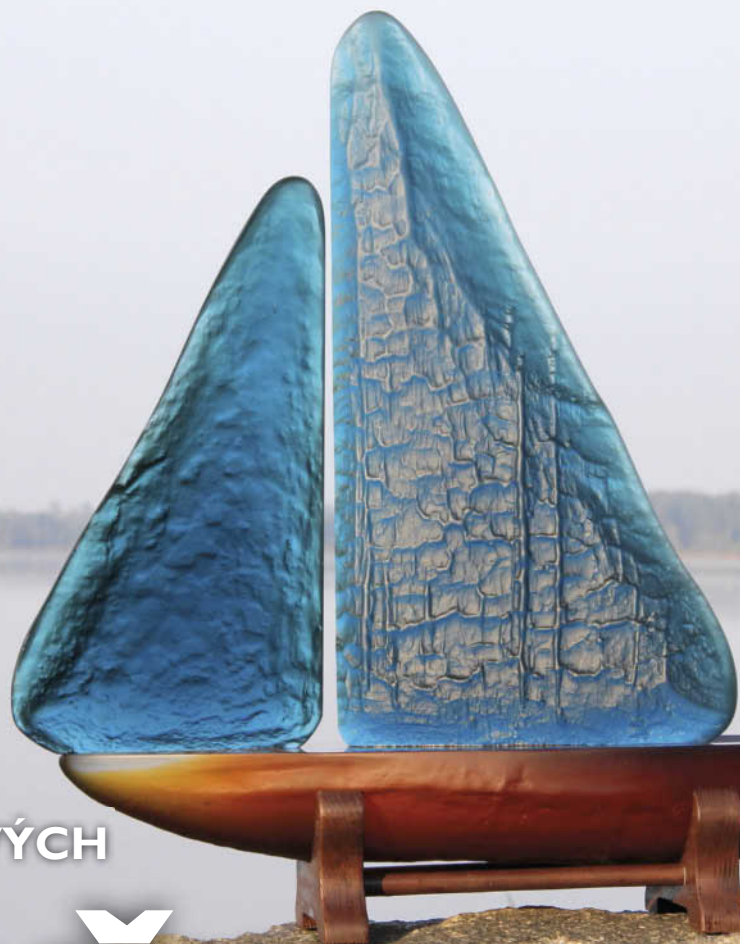
SKLO PAVLA A LUCIE HAVELKOVÝCH

PŘÍBĚHY

OBRAZY BARBORY DOHNALOVÉ

Barbora Dohnalová je jednou z nejvýraznějších představitelk nastupující generace současného českého malířství, jejíž tvorba je charakteristická mystikou, motivy krajiny a architektury, ale i vlastními snovými představami, a která nás svojí tematickou bohatostí a rozsahem nikdy nepřestává překvapovat.

**VŠECHNA VYSTAVOVANÁ
DÍLA JE MOŽNÉ ZAKOUPIT
PŘÍMO NA MÍSTĚ, NEBO
PROSTŘEDNICTVÍM E-SHOPU
WWW.GALLERYCZECHART.CZ**

PF 2026

*Ať vás nový rok obejmě
jako tiché světlo,
zahřeje v srdci, pohladí duši
a otevře oči pro malé zázraky
všedních dní.*

Město
Lázně
Bělohrad

Obsahová uzávěrka příštího čísla je **23. ledna 2026.**

E-mail: belohradske-listy@lazne-belohrad.cz

